

**ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ,
ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΦΥΤΩΝ & ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Σχεδιασμός καινοτόμων καλλιεργειών σύμφωνα με τις ανάγκες
της Κλιματικής Αλλαγής και της Πράσινης Συμφωνίας

Σταύρος Γ. Αραχωβίτης

Επιβλέπων Καθηγητής:
Δημήτριος Μπιλάλης Καθηγητής ΓΠΑ

Αθήνα
2022

**ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ**

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Σχεδιασμός καινοτόμων καλλιεργειών σύμφωνα με τις ανάγκες
της Κλιματικής Αλλαγής και της Πράσινης Συμφωνίας

Designing innovative crops according to the needs of climate
change and green agreement

Σταύρος Γ. Αραχωβίτης

Εξεταστική επιτροπή:

Δημήτριος Μπιλάλης, Καθηγητής ΓΠΑ (Επιβλέπων)

Ηλίας Τραυλός, Αναπληρωτής Καθηγητής ΓΠΑ

Ιωάννα Κακαμπούκη, Επίκουρη Καθηγήτρια ΓΠΑ

Σχεδιασμός καινοτόμων καλλιεργειών σύμφωνα με τις ανάγκες της Κλιματικής Αλλαγής και της Πράσινης Συμφωνίας

ΠΜΣ Καινοτόμες Εφαρμογές στην Αειφορική Γεωργία, στη Βελτίωση Φυτών & στην Αγρομετεωρολογία

*Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής
Εργαστήριο Γεωργίας*

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διατριβή βασίζεται στην επεξεργασία των δεδομένων που προέκυψαν από την συλλογή απαντήσεων δομημένου ερωτηματολογίου επί του πεδίου και αφορά στην χαρτογράφηση της περιοχής μελέτης της Μάνης Λακωνίας, στις δυνατότητες, στους περιοριστικούς παράγοντες, στις συνθήκες και στις εναλλακτικές που μπορούν να προταθούν ώστε να επιτευχθεί η προσαρμογή της παραγωγής στις ανάγκες της Κλιματικής Αλλαγής και της Πράσινης Συμφωνίας.

Η επιλογή του θέματος και της περιοχής μελέτης, ο σχεδιασμός του δομημένου ερωτηματολογίου έγιναν κάτω από συγκεκριμένη οπτική που περιλαμβάνουν παραμέτρους όπως κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες, διάρθρωση των συνθηκών καλλιέργειας της περιοχής μετά το καταλυτικό γεγονός της εκτεταμένης πυρκαγιάς του Αυγούστου του 2021.

Από τα 41 ερωτηματολόγια που ελήφθησαν, εξάγονται συμπεράσματα τόσο για την ίδια την περιοχή μελέτης όσο και ευρύτερα για τις συνθήκες και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αλλαγή καλλιεργειών.

Οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται με μεγάλη ένταση, σφοδρότητα και ταχύτητα απαιτούν γρήγορες και αποτελεσματικές διοικητικές παρεμβάσεις τόσο σε οικονομικό όσο και σε τεχνικό επίπεδο έχοντας υπόψη το κοινωνικό υπόβαθρο.

Από την στατιστική επεξεργασία των απαντήσεων αποδείχτηκε σημαντική συσχέτιση της δεκτικότητας αλλαγών με την ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο και το κύριο επάγγελμα. Στις μικρότερες ηλικίες, στους έχοντες υψηλότερη βαθμίδα εκπαίδευσης και στους μη κατά κύριο επάγγελμα

αγρότες, η δεκτικότητα αλλαγών και η μετάβαση σε καινοτόμες καλλιέργειες είναι υψηλότερη.

Το περιβάλλον, κλιματικό και οικονομικό, επιβάλλει προσαρμογή και αλλαγές προκειμένου να διατηρηθεί η αιφορία και η βιωσιμότητα. Οι παραγωγοί είναι δεκτικοί σε μεταρρυθμίσεις και στροφή σε καινοτόμες και ρετροκαινοτόμες καλλιέργειες. Απουσιάζουν, όμως, συνεκτικές πολιτικές στην κατεύθυνση της δημιουργίας υποδομών, της επίλυσης διαρθρωτικών προβλημάτων, της εκπαίδευσης και της μεταφοράς τεχνογνωσίας και τέλος, η παροχή κινήτρων και ευκαιριών δημιουργώντας και αξιοποιώντας τα κατάλληλα εργαλεία.

Επιστημονική περιοχή: Αειφόρος Γεωργία

Λέξεις-κλειδιά: Αειφορία, Βιωσιμότητα, Κλιματική Αλλαγή, Προσαρμογή, Αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, Συνθήκες και προϋποθέσεις, Περιοριστικοί παράγοντες, Καινοτόμες και ρετροκαινοτόμες καλλιέργειες.

Designing innovative crops according to the needs of climate change and green agreement

MSc Innovative Applications in Sustainable Agriculture, Plant Improvement & Agrometeorology

Department of Plant Production Science

Agriculture Laboratory

ABSTRACT

This dissertation is based on the processing of data resulting from the collection of structured questionnaire responses in the field and concerns the mapping of the study area of Mani Laconia, the possibilities, the limiting factors, the conditions and the alternatives that can be proposed in order to achieve the adapting production to the needs of Climate Change and the Green Agreement.

The choice of the subject and the study area, the design of the structured questionnaire were made under a specific perspective that include parameters such as social and environmental factors, structure of the cultivation conditions of the area after the catalytic event of the widespread fire of August 2021.

From the 41 questionnaires received, conclusions are drawn both for the study area itself and more broadly for the conditions and conditions required for crop change.

The new conditions that are formed with great intensity, intensity and speed require fast and effective administrative interventions both in financial and technical level, taking into account the social background.

The statistical processing of the answers showed a significant correlation of change receptivity with age, educational level and the main profession. Younger people, those with higher education and non-mainstream farmers are more receptive to change and switch to innovative crops.

The environment, climatic and economic, requires adaptation and change in order to maintain sustainability and sustainability. Producers are receptive to reforms and shifts to innovative and retrocentric crops. However, there is a lack of coherent policies in the direction of building infrastructure, solving structural problems, training and transferring know-how, and finally, providing incentives and opportunities by creating and utilizing the appropriate tools.

Scientific area: Sustainable agriculture

Keywords: Sustainability, Climate Change, Customization, Changes and reforms, Terms and conditions, Restrictive factors, Innovative and retro-innovative crops

© Αραχωβίτης Σταύρος, 2022

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δήλωση μη λογοκλοπής

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ότι η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία είναι εκ ολοκλήρου αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.

Δηλώνω επίσης, ότι με την άδειά μου η εργασία ελέγχθηκε από την Εξεταστική Επιτροπή μέσα από λογισμικό ανίχνευσης λογοκλοπής που διαθέτει το ΓΠΑ και διασταυρώθηκε η εγκυρότητα και η πρωτοτυπία της.

Αραχωβίτης Σταύρος

Υπογραφή

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Εκφράζω τις θερμές και ειλικρινείς μου ευχαριστίες στη σύζυγο μου Αθανασία για την πίστη, την ενθάρρυνση και την αλληλεγγύη της καθ' όλο το διάστημα της φοίτησης στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, καθώς και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς μου για τη συμπαράσταση και την κατανόησή τους.

Ευχαριστώ την κυρία Αριστέα Φραγκή, στατιστικολόγο, για τη βοήθειά της στην επεξεργασία των ερωτηματολογίων.

Τέλος, ευχαριστώ τον καθηγητή μου κύριο Δημήτρη Μπιλάλη για τη στήριξη και τη συνεργασία.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	vi
ABSTRACT	viii
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	iv
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	v
1. Σχεδιασμός και φιλοσοφία ερωτηματολογίου	13
1.1 Προφίλ ερωτώμενου	17
1.2 Χαρακτηριστικά και συνθήκες της περιοχής.....	18
1.3 Αλλαγή Καλλιέργειών	20
2.Ανάλυση στατιστικών δεδομένων	26
2.1. Μέθοδος στατιστικής ανάλυσης και συσχέτιση.....	27
2.2. Δημογραφικά δεδομένα	28
2.3 Αποτελέσματα έρευνας αποτελεσμάτων.....	32
2.4. Ανάλυση Συσχέτισης.....	46
3.Συμπεράσματα	51
3.1 Συμπεράσματα για την περιοχή μελέτης	54
3.2 Τεχνικά Συμπεράσματα	56
3.3 Διοικητικά Συμπεράσματα.....	57
3.4 Οικονομικά Συμπεράσματα.....	59
3.5 Συμπεράσματα συσχέτισης	60
3.6 Σύνοψη Συμπερασμάτων	62
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	63
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	66
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ	66

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα διατριβή βασίζεται στην επεξεργασία των δεδομένων που προέκυψαν από την συλλογή απαντήσεων δομημένου ερωτηματολογίου επί του πεδίου και αφορά στην χαρτογράφηση της περιοχής μελέτης της Μάνης Λακωνίας, στις δυνατότητες, στους περιοριστικούς παράγοντες, στις συνθήκες και στις εναλλακτικές που μπορούν να προταθούν.

Το αντικείμενο της παρούσας μελέτης επελέγη ύστερα από προβληματισμό στα πλαίσια του ΜΠΣ σχετικά με τη *δεκτικότητα* των παραγωγών στην εφαρμογή του σχεδιασμού καινοτόμων καλλιεργειών στο πεδίο. Η προσαρμογή στις νέες συνθήκες παραγωγής υπό τις καταιγιστικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής είναι το βασικό ζητούμενο της εποχής μας. Προκειμένου να επιτευχθεί όμως, χρειάζεται να ανιχνευτούν σε βάθος οι ανασταλτικοί παράγοντες για τους παραγωγούς. Η ανίχνευση των ανασταλτικών παραγόντων οδηγεί σε σχεδιασμό ανάλογων κινήτρων, υποδομών και πολιτικών που απαντούν πειστικά στις εύλογες ανασφάλειες των παραγωγών.

Η επιλογή της περιοχής μελέτης, η Μάνη Λακωνίας, έγινε με την λογική ότι μια εκτεταμένη φυσική καταστροφική σχετιζόμενη με την κλιματική αλλαγή, όπως η πυρκαγιά του Αυγούστου του 2021, άλλαξε τα δεδομένα παραγωγής στην περιοχή. Θεωρήθηκε ότι η κοινωνία της περιοχής, μετά από αυτό, θα διεύρυνε τις δυνατότητες των επιλογών σχετικά με τον προσανατολισμό την επόμενη μέρα της παραγωγικής αποκατάστασης. Η επικρατούσα καλλιέργεια της περιοχής είναι η ελαιοκομία.

Η επιλογή του δείγματος έγινε με όσο το δυνατό περισσότερο ελεύθερα και αντιπροσωπευτικά κριτήρια από όλα τα γνωστικά επίπεδα, τις ηλικίες και με εκπροσώπηση φύλου. Από τη συμμετοχή και την εκπροσώπηση προκύπτουν χρήσιμα συμπεράσματα ως προς τη συσχέτιση με τις απαντήσεις.

Ο προβληματισμός προέκυψε από ορισμένες δυναμικές τάσεις που επικρατούν και διαμορφώνουν τις παραγωγικές συνθήκες τα τελευταία

χρόνια και δείχνουν μια ισχυρή προβολή στις εξελίξεις του άμεσου μέλλοντος.

Η κλιματική αλλαγή η οποία επηρεάζει ισχυρά τις συνθήκες παραγωγής στην χώρα μας, απαιτεί προσαρμογή στις καλλιεργητικές πρακτικές, στον σχεδιασμό των υποδομών και στην χάραξη στρατηγικών για την πρόταση και ανάπτυξη προσαρμοσμένων καλλιεργειών.

Σύμφωνα με την ενδιαφέρουσα μελέτη του Diego Silva, οικονομολόγο και ανθρωπολόγο, το 2020, «Keep Calm and Carry On: Climate-ready Crops and the Genetic Codification of Climate Myopia»: *«Οι διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους εκφράζονται τα ακραία κλιματικά φαινόμενα σε τοπικό επίπεδο έχουν αντιπροσωπεύσει μια πρόκληση για την ανάπτυξη διαγονιδιακών σπόρων «έτοιμων για το κλίμα» (αυθεκτικά στο περιβαλλοντικό στρες). (D.Silva, 2020).*

Με βάση την τεχνολογία «HB4», αναλύονται οι διαγονιδιακές αλλαγές και η αλληλεπίδραση διαφόρων φυτικών ειδών στην προσαρμογή των αλλαγών του περιβάλλοντος. Οι σπόροι HB4 μπορούν να θεωρηθούν, κατά μία έννοια, ως μωπικοί: η τεχνολογία δεν εμποδίζει την ικανότητα των φυτών σόγιας και σιταριού να αντιλαμβάνονται την ξηρασία, αλλά εμποδίζει τη φυσική τους αντίδραση, που θα ήταν να σταματήσει η παραγωγική διαδικασία τους και να ανακατευθύνουν την ενέργειά τους προς την επιβίωση. Έτσι, τα φυτά φαίνεται να αγνοούν στην ξηρασία. Αυτό το είδος «μωπίας» μετατρέπεται σε πλεονέκτημα που επιτρέπει στους παραγωγούς να επιτύχουν ποικίλες αντιδράσεις των φυτών στην ξηρασία τα οποία συνεχίζουν να παράγουν αγρόντας τις πραγματικές συνθήκες αλλά δίνοντας σοδιά.

Αυτή η προσαρμογή απαιτεί την ανίχνευση νέων καινοτόμων καλλιεργειών ή επιστροφή σε καλλιέργειες που είχαν αναπτυχθεί κατά το παρελθόν αλλά για διάφορους λόγους, κυρίως λόγω οικονομικού αποτελέσματος ή αλλαγή καταναλωτικών συνθηκών, εγκαταλείφθηκαν. Πρόκειται για τις λεγόμενες ρετροκαινοτόμες καλλιέργειες που επανέρχονται δυναμικά από το παρελθόν. Για αυτές συνήθως υπάρχει σχετική τεχνογνωσία και καλύτερη αποδοχή, όπως αποδεικνύει και η παρούσα μελέτη.

«Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει τη βιωσιμότητα των γεωργικών συστημάτων υποβαθμίζοντας τη γονιμότητα του εδάφους και μειώνοντας τις αποδόσεις των καλλιεργειών. Η Ατζέντα 2030 για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης στοχεύει στην επίτευξη βασικών δεικτών απόδοσης για την ουσιαστική μετατροπή επί του παρόντος υποβάθμισε τα αγροοικοσυστήματα σε έξυπνα, ανθεκτικά στο κλίμα και κερδοφόρα συστήματα γεωργίας.» (I. Kakabouki et all, 2021)

Η εισαγωγή εναλλακτικών καλλιεργειών μπορεί να αντιμετωπίσει τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και να εξασφαλίσει την βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων. Καινοτόμες καλλιέργειες όπως κινόα, tef, tritordeum, camelina, nigella, chia και γλυκοπατάτα παρουσιάζουν υψηλές δυνατότητες προσαρμογής σε διάφορες συνθήκες και θα μπορούσαν να αποτελούν στοιχεία καινοτόμων επανασχεδιασμένων αγροοικοσυστημάτων, που ικανοποιούν τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ για μειωμένη χρήση χημικών εισροών έως το 2030. Η κλιματική αλλαγή που εκφράζεται με άνοδο της θερμοκρασίας, ιδιαίτερα κατά τις νύχτες του χειμώνα, την μείωση των βροχοπτώσεων, τους συχνότερους καύσωνες και άλλα φαινόμενα, μπορεί να ευνοήσει κάποιες από αυτές τις καλλιέργειες σε συγκεκριμένες περιοχές που θα οδηγήσει σε αυξημένες καλλιέργειες. Όλες οι προτεινόμενες καλλιέργειες βρέθηκαν να είναι προσαρμόσιμες στο μεσογειακό κλίμα χαρακτηριστικά και ελπιδοφόρα για την υλοποίηση των στόχων της ΕΕ και του ΟΗΕ.

Σε συνέχεια του προβληματισμού που αναπτύσσεται για τις Ευρωπαϊκές Πολιτικές στην κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος, *«Η αυξανόμενη πολυδιάστατη γεωργία, που συνδέει τον τομέα με περιβαλλοντικά θέματα, το εμπόριο και την ασφάλεια των τροφίμων, έχει κινητοποιήσει νέους φορείς πολιτικής που φέρνουν νέες προτιμήσεις και ιδέες στη συζήτηση για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΓΠ).» (G. Alons, 2017)*

Προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι ένας ατελής μετασχηματισμός της Κοινής ευρωπαϊκής Γεωργικής Πολιτικής δεν μπόρεσε να λειτουργήσει αποτελεσματικά. Από μια διαχρονική συγκριτική ανάλυση των

μεταρρυθμίσεων της ΚΓΠ τις τελευταίες δύο δεκαετίες, φαίνεται ότι χρειάζεται μεγαλύτερη τόλμη στην ενθάρρυνση περιβαλλοντικών αλλαγών.

Οι Ευρωπαϊκές Πολιτικές από την Νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική, το Green Deal μέχρι την Farm to Fork, που αποτελούν το πλαίσιο της ευρωπαϊκής γεωργίας και κατευθύνουν τις χρηματοδοτήσεις ως κίνητρα, θέτουν προϋποθέσεις και κατευθύνσεις στην προτεραιότητα της κατεύθυνσης της παραγωγής στην Ευρώπη. Οι Έλληνες γεωργοί θα πρέπει να είναι σωστά και πλήρως ενημερωμένοι για αυτές τις πολιτικές.

Η ΕΕ έχει αναπτύξει έναν πολύπλοκο μηχανισμό συντονισμού για την χάραξη πολιτικής τις τελευταίες δεκαετίες. Εντός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Commision), οι διυπηρεσιακές διαβουλεύσεις (ISC) διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον συντονισμό μεταξύ των διαφόρων γενικών διευθύνσεων. Η πολυπλοκότητα αυτή λειτουργεί περισσότερο γραφειοκρατικά παρά παραγωγικά σε ένα δαιδαλώδες πλαίσιο σχολίων και τροποποιήσεων που πολλές φορές μειώνει την δημοκρατικότητα στην λήψη των αποφάσεων και σε κάθε περίπτωση αυξάνει τον χρόνο αντίδρασης. “Αντί να αντικατοπτρίζει τους ιδανικούς τύπους «αρνητικού» και «θετικού» συντονισμού, το συνολικό μοτίβο συντονισμού πολιτικής στα ISC χαρακτηρίζει μια ενδιάμεση μορφή «αυξητικού συντονισμού πολιτικής».” (J. L. Candel, 2021)

Τον βαθμό συντονισμού των αρμόδιων υπηρεσιών στην ενημέρωση των παραγωγών, ως άμεσα ενδιαφερόμενους επιχειρούμε να ανιχνεύσουμε στα πλαίσια της παρούσας μελέτης ως έρευνα πεδίου με δομημένο ερωτηματολόγιο.

Μεγάλη προσπάθεια γίνεται στην κατεύθυνση της ομογενοποίησης των επιμέρους εθνικών πολιτικών και την χάραξη μιας πραγματικά Κοινής Ευρωπαϊκής πολιτικής στον χώρο της Γεωργίας και του Περιβάλλοντος. Ωστόσο, οι ιδιαιτερότητες, φυσικές και ανθρωπογενείς κάθε κράτους, δεν επιτρέπουν πληρέστερο εξευρωπαϊσμό. Πιο συγκεκριμένα, «ο εξευρωπαϊσμός έχει το ισχυρότερο αποτέλεσμα όταν οι τομείς αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη πίεση προσαρμογής, δηλαδή όταν υπάρχει μεγαλύτερη αναντιστοιχία μεταξύ των

τομεακών καθεστώτων και των θεσμικών απαιτήσεων που προκαλούνται από την ΕΕ.» (J. L. Candel, 2021)

Η πρόταση της Επιτροπής για μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030 θέτει την Ευρώπη σε μια υπεύθυνη πορεία για να γίνει κλιματικά ουδέτερη. Αυτός ο στόχος επηρεάζει και την Γεωργία – Κτηνοτροφία – Αλιεία. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα δάση και οι γεωργικές εκτάσεις καλύπτουν επί του παρόντος περισσότερα από τα τρία τέταρτα της επικράτειας της ΕΕ και φυσικά διαθέτουν μεγάλα αποθέματα άνθρακα, εμποδίζοντας τη διαφυγή του στην ατμόσφαιρα. Ενώ η αποξήρανση της τύρφης, η υλοτόμηση δασών ή το όργωμα λιβαδιών παράγει εκπομπές, ενέργειες όπως η δάσωση ή η μετατροπή καλλιεργήσιμης γης σε λιβάδι μπορεί να προστατεύσουν τα αποθέματα άνθρακα ή να οδηγήσουν σε δέσμευση άνθρακα. Τα δάση της ΕΕ, για παράδειγμα, απορροφούν κάθε χρόνο το ισοδύναμο σχεδόν του 10% των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ. Η χρήση γης και η δασοκομία – που περιλαμβάνουν τη χρήση εδάφους, δέντρων, φυτών, βιομάζας και ξυλείας – μπορούν έτσι να συμβάλουν σε μια ισχυρή πολιτική για το κλίμα.

Το ξεχωριστό σημείο της νέας Κοινής Αγροτικής πολιτικής είναι οι βαθμοί ελευθερίας που δίνονται μέσω των Εθνικών Στρατηγικών Σχεδίων, τα οποία δύναται να διαμορφώσει η κάθε χώρα, στο πλαίσιο βέβαια των κατευθύνσεων της Κοινής Αγροτικής πολιτικής. Η Επιτροπή αναφέρει ότι η κάθε χώρα της ΕΕ σχεδιάζει ένα εθνικό στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ, που θα συνδυάζει τη χρηματοδότηση για στήριξη του εισοδήματος, αγροτική ανάπτυξη και μέτρα αγοράς. Κατά τον σχεδιασμό των στρατηγικών τους σχεδίων, οι χώρες της ΕΕ θα συμβάλουν στους δέκα ειδικούς στόχους μέσω μιας εργαλειοθήκης ευρέων μέτρων πολιτικής που παρέχονται από την Επιτροπή, τα οποία μπορούν να διαμορφωθούν γύρω από τις εθνικές ανάγκες και δυνατότητες. Οι βαθμοί ελευθερίας που μπορεί να αξιοποιήσει κάθε Κράτος Μέλος είναι ιδιαίτερα σημαντικοί για την προώθηση και κινητροδότηση πολιτικών που θεωρεί ως απαραίτητα για τα δεδομένα των συνθηκών καλλιέργειας στην επικράτειά του.

Με τους πιο πάνω προβληματισμούς αλλά και δεδομένα γεννήθηκε η ιδέα της παρούσας έρευνας πεδίου σε επίπεδο μεταπτυχιακής διατριβής. Το δομημένο ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε έτσι ώστε να διερευνήσει τόσο την ιεράρχηση των προβλημάτων και των αδύνατων σημείων της περιοχής, όσο και τη δεκτικότητα των παραγωγών να προχωρήσουν σε αλλαγές καλλιέργειας. Επιπλέον ανιχνεύτηκαν οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες θα προχωρούσαν στις αλλαγές.

Ακριβώς επειδή θεωρούμε ότι το παράδειγμα και οι καλές (ή κακές) προηγούμενες πρακτικές και οι επιτυχημένες (ή αποτυχημένες) προηγούμενες προσπάθειες αποτελούν ενίσχυση ή, αντίθετα, τροχοπέδη στις αλλαγές, εντάξαμε στο ερωτηματολόγιο ερωτήσεις ανίχνευσης τέτοιων εγχειρημάτων κατά το παρελθόν.

Τέλος, σύμφωνα με σχετική έρευνα (P. OAKLEY AND C. GARFORTH, UK, 1997), ανιχνεύονται τέτοιες τάσεις ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο, την ηλικία και το κύριο επάγγελμα των παραγωγών. Η συσχέτιση των ανωτέρω χαρακτηριστικών με τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο αποδείχτηκαν σημαντικές και μας προσφέρουν ένα μεγάλο πλούτο υλικού για εξαγωγή συμπερασμάτων και ακόμα περισσότερο, για σχεδιασμό κατάλληλων εργαλείων.

Η προώθηση μεταρρυθμίσεων ταυτόχρονα με την δημιουργία υποδομών, απαιτεί καλή γνώση του υποβάθρου πάνω στο οποίο καλούνται να εφαρμοστούν. Το υπόβαθρο είναι τόσο το φυσικό όσο και το ανθρωπογενές. Η ανίχνευση και η όσο το δυνατό καλύτερη προετοιμασία εξασφαλίζουν το μέγιστο αποτέλεσμα. Η συσχέτιση των ανθρωπογενών χαρακτηριστικών με τις απαντήσεις που καταγράφουν τους προβληματισμούς και τις επιθυμίες των ερωτηθέντων, εξάγουν ιδιαίτερα χρήσιμα συμπεράσματα.

Η μελέτη αυτή φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα βήμα σε αυτή την κατεύθυνση. Σκοπός, λοιπόν, της μελέτης είναι:

- Η προσαρμογή της παραγωγής στις καταιγιστικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
- Η ανίχνευση της δεκτικότητας των παραγωγών στην εφαρμογή του σχεδιασμού καινοτόμων και ρετροκαινοτόμων καλλιεργειών στο πεδίο.
- Η ανίχνευση σε βάθος των ανασταλτικών παραγόντων για τους παραγωγούς. Οι ανασταλτικοί παράγοντες μπορεί να είναι οι διαθέσιμοι φυσικοί πόροι, είτε οι υποδομές, είτε οικονομικοί παράγοντες, είτε κοινωνικοί και ανθρωπογενείς, είτε, ακόμα, μη επιτυχημένες πρακτικές του παρελθόντος.
- Ο σχεδιασμός ανάλογων κινήτρων, υποδομών και πολιτικών που να μπορούν να απαντούν πειστικά στις εύλογες ανασφάλειες των παραγωγών.

1. Σχεδιασμός και φιλοσοφία ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο της διατριβής δομήθηκε και σχεδιάστηκε έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα επιλογών στις απαντήσεις των ερωτούμενων. Έτσι, παρέχονται πολλές πιθανές απαντήσεις και ταυτόχρονα πολλαπλές επιλογές απαντήσεων. Κατά τη διαδικασία της επεξεργασίας των απαντήσεων αξιολογούνται η απαντήσεις με τη μεγαλύτερη εκλεξιμότητα.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Σταύρος Αραχωβίτης

Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση

2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία:
2. Φύλο:
3. Εκπαίδευση:
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή
2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες;

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες; N O

1. Αλόη
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)

3. Χαρούπι
4. Λούπινο
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)
6. Κινόα (σπόρος)
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)
8. Κία (σπόροι)
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)
10. Λινάρι
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)
14. Γλυκοπατάτα
15. Λυκίσκος

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork;

Η δομή του ερωτηματολογίου διακρίνεται σε τρία διακριτά τμήματα. Το πρώτο περιλαμβάνει το προφίλ του ερωτώμενου. Είναι σημαντικό ώστε να υπάρχει συσχέτιση των απαντήσεων με την ηλικία και την κύρια πηγή προσόδου.

Το δεύτερο τμήμα που περιλαμβάνει τις ερωτήσεις 1 και 2, διερευνά τα υφιστάμενα χαρακτηριστικά και τις συνθήκες της περιοχής.

Το τρίτο τμήμα εισέρχεται στην διερεύνηση της δυνατότητας αλλαγής καλλιεργειών από τις κλασικές της περιοχής προς νέες περισσότερο καινοτόμες.

Τέλος, περιλαμβάνεται μια ερώτηση που έχει να κάνει με τις κατευθύνσεις της Νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και τον βαθμό ενημέρωσης.

1.1 Προφίλ ερωτώμενου

Το πρώτο διακριτό τμήμα περιλαμβάνει την καταγραφή των προσωπικών στοιχείων κάθε ερωτώμενου. Καταγράφεται η Ηλικία, το φύλο, η Εκπαίδευση και το αν πρόκειται για Κατά κύριο Επάγγελμα Αγρότη ή όχι.

Στοιχεία ερωτούμενου:

- 1. Ηλικία:*
- 2. Φύλο:*
- 3. Εκπαίδευση:*
- 4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν Ο*

Και τα τέσσερα στοιχεία είναι σημαντικά τόσο για την προσέγγιση της υφιστάμενης κατάστασης όσο και για την αποφασιστικότητα αλλαγής καλλιέργειας από την ελαιοκομία που είναι πλέον η επικρατούσα.

Επιπλέον, η δημογραφική διάρθρωση της περιοχής της Μάνης αποτελεί ένα στοιχείο προς μελέτη από μόνο του. Η εγκατάλειψη των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο και η «μονοκαλλιέργεια» του Τουρισμού έχουν αλλάξει πλήρως το προφίλ της περιοχής. Η διάρθρωση των εξεταζόμενων στοιχείων και η επιλογή των ερωτώμενων προσπάθησε να πιάσει και αυτά τα χαρακτηριστικά ώστε τα εξαγόμενα συμπεράσματα να είναι όσο το δυνατό περισσότερο αντιπροσωπευτικά.

1.2 Χαρακτηριστικά και συνθήκες της περιοχής

Στο δεύτερο τμήμα ερωτήσεων διερευνώνται οι υφιστάμενες συνθήκες και τα χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης. Στο ίδιο πλαίσιο γίνεται η πρώτη ανίχνευση της πρόθεσης αλλαγής καλλιέργειας.

Ερώτηση 1η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Οι επιλογές απαντήσεων στην πρώτη ερώτηση καταγράφουν τις βασικές αδυναμίες της περιοχής. Παρέχεται η δυνατότητα πολλαπλών επιλογών και μέχρι τρεις. Η Επάρκεια του αρδευτικού νερού στην περιοχή της Μάνης ήταν διαχρονικά ένα σημαντικό πρόβλημα. Η άνοδος της θερμοκρασίας και η συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων σχετίζονται με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τις εκφάνσεις με τις οποίες εκδηλώνεται και εμφανίζεται στην

περιοχή. Η ηλικιακή σύνθεση και η επάρκεια εργατικών χεριών αντικατοπτρίζουν τα ανθρωπογενή χαρακτηριστικά της περιοχής. Τέλος, το ανάγλυφο και ο μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος αποτελούν ευρύτερα ελληνικά χαρακτηριστικά αλλά απαντώνται με μεγαλύτερη ένταση στην Μάνη, λόγω του περιορισμένου γόνιμου καλλιεργήσιμου εδάφους.

Είναι σημαντικό, τόσο για την ίδια την μελέτη όσο και για την εισαγωγή του ερωτώμενου στο πλαίσιο της έρευνας, να γίνει καταγραφή εδώ, από τις πρώτες ήδη ερωτήσεις, της ιεράρχησης των προβλημάτων και των περιορισμών της περιοχής.

Η δεύτερη ερώτηση σε αυτή την ενότητα εισάγει τον ερωτώμενο στην λογική της αλλαγής καλλιέργειας γενικώς, χωρίς να τον προΐδεάζει για την κατεύθυνση. Η δυνατότητα απάντησης «Ναι με προϋποθέσεις» χωρίς να καταγράφει τις προϋποθέσεις αυτές, χρησιμοποιήθηκε για την διεύρυνση της προοπτικής αλλαγής καλλιέργειας ώστε να μην οδηγηθεί σε ON/OFF απάντηση.

Οι τοπικές ιδιαιτερότητες οδηγούν τόσο σε αποφάσεις όσο και σε κατευθύνσεις αλλαγής. Όπως επίσης, η ηλικία, το επάγγελμα και εναλλακτικές εισοδήματος, η μόρφωση και η νοοτροπία της περιοχής. Σημαντικό στοιχείο λήψης αποφάσεων είναι τα παραδείγματα εφαρμοσμένων πρακτικών με την επιτυχία ή την αποτυχία τους, στοιχείο που εξετάζεται σε επόμενη δέσμη ερωτήσεων.

1.3 Αλλαγή Καλλιεργειών

Το τμήμα αυτό αποτελεί τον βασικό κορμό των ερευνητικών ερωτήσεων. Η κατεύθυνση των ερωτήσεων σχεδιάστηκε με τρόπο που να ανιχνεύει τόσο την πρόθεση αλλαγής κατεύθυνσης της παραγωγής, όσο το είδος της καλλιέργειας αλλά και τις προϋποθέσεις και τα κίνητρα που ενδεχομένως απαιτούνται.

Ερώτηση 3η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. *Ναι*
2. *Όχι*
3. *Ναι, υπό προϋποθέσεις*

Ερώτηση 4η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. *Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή*
2. *Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)*
3. *Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)*
4. *Πλήρως εκμηχανοποιημένη*
5. *Συμβάσεις με βιομηχανία*
6. *Συνθήκες περιοχής*
7. *Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή*
8. *Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)*
9. *Μικρός βιολογικός κύκλος*
10. *Λίγα εργατικά*
11. *Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)*
12. *Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή*

Ερώτηση 5η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. *Ναι*
2. *Όχι*

Ερώτηση 6η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες;

Ερώτηση 8η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες; Ν Ο

1. Αλόη
2. Αγαθη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)
3. Χαρούπι
4. Λούπινο
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)
6. Κινόα (σπόρος)
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)
8. Κία (σπόροι)
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)
10. Λινάρι
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)
14. Γλυκοπατάτα
15. Λυκίσκος

Ερώτηση 10η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 11η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Η ερώτηση 3 του ερωτηματολογίου και η πρώτη της ενότητας αυτής, ανιχνεύει την πρόθεση αλλαγής της υφιστάμενης καλλιέργειας ή εκτροφής σε νέες για την περιοχή και καινοτόμες. Η επιλογή του «Ναι, υπό συνθήκες» πυροδοτεί την συζήτηση για τις ικανές και αναγκαίες προϋποθέσεις για την αλλαγή σε εκείνους που θα προχωρούσαν αλλά μετρώντας τις συνθήκες.

Συνεπώς η ερώτηση 4 του ερωτηματολογίου και η δεύτερη της ενότητας αυτής είναι η πλέον κρίσιμη. Για την καλύτερη και βαθύτερη κατανόηση των προϋποθέσεων δίνεται μια μεγάλη ποικιλία πιθανών απαντήσεων με δυνατότητα επιλογής περισσότερων της μιας απάντησης και μέχρι τρεις.

Εξετάζεται αρχικά η αιτούμενη κρατική ή δημόσια στήριξη με Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή, την τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) και την ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο).

Η επόμενη ομάδα απαντήσεων έχει να κάνει με την Βιομηχανία της καλλιέργειας: Να είναι πλήρως εκμηχανοποιημένη και να γίνονται συμβάσεις με την βιομηχανία.

Στη συνέχεια ανιχνεύεται το κοινωνικό προφίλ της νέας καλλιέργειας με επιλογές όπως οι συνθήκες της περιοχής και η κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή.

Τέλος, στην επόμενη ομάδα επιλογών, υπεισέρχονται περισσότερο τεχνικά στοιχεία για την καλλιέργεια όπως η πολύχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα), ο μικρός βιολογικός κύκλος, η απαίτηση για λίγα εργατικά, η δυνατότητα της καλλιέργειας να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση) και τέλος να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή.

Οι ερωτήσεις 5 και 6 ανιχνεύουν το ενδεχόμενο κάποιοι παραγωγοί να έχουν ξεκινήσει ήδη να σκέπτονται την προοπτική της εγκατάστασης νέας καλλιέργειας, περισσότερο καινοτόμας, σε αντικατάσταση της υφιστάμενης παραδοσιακής. Μάλιστα με την ερώτηση 6 δίνεται η δυνατότητα ελεύθερης απάντησης για τον λόγο που ώθησε σε αυτή την απόφαση. Δίνονται ενδεικτικά κάποιες πιθανές ερμηνείες αλλά ενδιαφέρει περισσότερο η αυθόρμητη ελεύθερη απάντηση.

Με τις ερωτήσεις 7 και 8 ερευνάται αν έχουν εγκατασταθεί ήδη κάποιες νέες και καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή και αν είναι γνωστό το οικονομικό και παραγωγικό τους αποτέλεσμα. Είναι πολύ σημαντικό για μια τέτοια τάξης στροφή η ύπαρξη πρωτοπορίας και πολύ περισσότερο η επιτυχία ή η αποτυχία του εγχειρήματος. Για τον λόγο αυτό, η ομάδα αυτή των ερωτήσεων προηγείται των πιο συγκεκριμένων επί των προτεινόμενων νέων καλλιεργειών.

Η επομένη ομάδα ερωτήσεων 9, 10, 11 που έχει να κάνει με πιο συγκεκριμένες καλλιέργειες, ανιχνεύει τόσο την γνώση των ειδών αυτών όσο και τους περιοριστικούς παράγοντες στην εγκατάστασή τους. Από τους ερωτώμενους ζητείται η γνώμη τους για μια σειρά φυτικών ειδών που είναι καινοτόμες και ρετροκαινοτόμες για την περιοχή και ταυτόχρονα πληρούν ορισμένα από τα απαιτούμενα

κριτήρια για την εγκατάστασή τους στην περιοχή της Μάνης. Ζητείται η άποψη για τα ακόλουθα είδη:

1. Αλόη
2. Αγάβη
3. Χαρούπι
4. Λούπινο
5. Τεφ*
6. Κινόα*
7. Τριπρντεουμ*
8. Κία*
9. Καμελίνα *
10. Λινάρι *
11. Μελάνθιον *
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα *
13. Μπουράντζα *
14. Γλυκοπατάτα *
15. Λυκίσκος *

Τα δύο πρώτα είδη, Αλόη και Αγάβη, είναι παχύφυτα και στην άγρια μορφή τους συναντώνται στην χλωρίδα της Μάνης. Συνεπώς θεωρείται ότι θα είναι πιο εύκολος ο εγκλιματισμός τους.

Τα δύο επόμενα, Χαρούπι και Λούπινο, έχουν καλλιεργηθεί στην περιοχή κατά το παρελθόν. Ανήκουν στην κατηγορία των «ρετροκαινοτόμων» καλλιεργειών, δηλαδή των καινοτόμων καλλιεργειών που έρχονται ξανά από το παρελθόν.

Η επιλογή των ειδών με αστερίσκο βασίστηκε σε μια μελέτη ανασκόπησης που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό AGRONOMY το 2021 με τίτλο: *«Σχεδιασμός επιλογής νέων καλλιεργειών σε τυπικά μεσογειακά περιβάλλοντα: Μια ανασκόπηση»*. Η ομάδα εργασίας ανέλυσε δεδομένα και παραμέτρους που αλλάζουν λόγω της κλιματικής αλλαγής. Με βάση τις παρατηρήσεις προτείνει ορισμένες καλλιέργειες που είτε αναμένεται να ευνοηθούν είτε να δείξουν μεγαλύτερη αντοχή και προσαρμοστικότητα τις νέες συνθήκες.

Ζητήθηκε από τους παραγωγούς να προσδιορίσουν αν γνωρίζουν αυτές τις καλλιέργειες και αν ήταν διατεθειμένοι να δοκιμάσουν κάποιες από αυτές. Επιπλέον τους ζητήθηκε να προσδιορίσουν ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή τους.

Τέλος, η τελευταία ερώτηση έχει να κάνει με την γνώση των Ευρωπαϊκών πολιτικών: Πράσινη Αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork. Αν και οι συνθήκες αυτές αναθεωρούνται στις μέρες μας λόγω των νέων δεδομένων που δημιούργησε ο πόλεμος στην Ουκρανία, δείχνουν ξεκάθαρα την φιλοπεριβαλλοντική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την προσαρμογή στις πανταχού παρούσες επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής.

Το ερωτηματολόγιο ετέθη σε 41 παραγωγούς από την περιοχή του Δήμου Ανατολικής Μάνης. Πρόκειται για παραγωγούς κατά κύριο επάγγελμα αγρότες αλλά και μη κατά κύριο και από τα δυο φύλλα. Ο τρόπος απαντήσεων ήταν με την μορφή συνέντευξης. Η χρονική περίοδος των συνεντεύξεων ήταν μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του Αυγούστου του έτους 2021. Πιο συγκεκριμένα, ξεκίνησαν τον Νοέμβριο του 2021 και ολοκληρώθηκαν τον Φεβρουάριο του 2022.

2.Ανάλυση στατιστικών δεδομένων

Προκειμένου να διεξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με την στάση των καλλιεργητών σχετικά με την Αειφόρο Ανάπτυξη, την ενημέρωση που διαθέτουν και τους περιοριστικούς παράγοντες που αντιμετωπίζουν στην αγροτική ανάπτυξη, έγινε έρευνα με διανομή ερωτηματολογίων σε δείγμα καλλιεργητών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα (Λακωνία).

Το ερωτηματολόγιο, αποτελείται από 11 ερωτήσεις κλειστού τύπου και μία ερώτηση με ελεύθερη απάντηση, σε δείγμα 41 ερωτώμενων. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στο πεδίο με προσωπικές συνεντεύξεις. Επεκτάθηκε σε 12 οικισμούς του Δήμου Ανατολικής Μάνης και εστιάστηκε περισσότερο στις πυρόπληκτες περιοχές από τις πυρκαγιές του Αυγούστου του 2021.

Η επιλογή του δείγματος έγινε με όσο το δυνατό περισσότερο ελεύθερα και αντιπροσωπευτικά κριτήρια από όλα τα γνωστικά επίπεδα, τις ηλικίες και με εκπροσώπηση φύλου. Από τη συμμετοχή και την εκπροσώπηση προκύπτουν χρήσιμα συμπεράσματα ως προς την συσχέτιση με τις απαντήσεις.

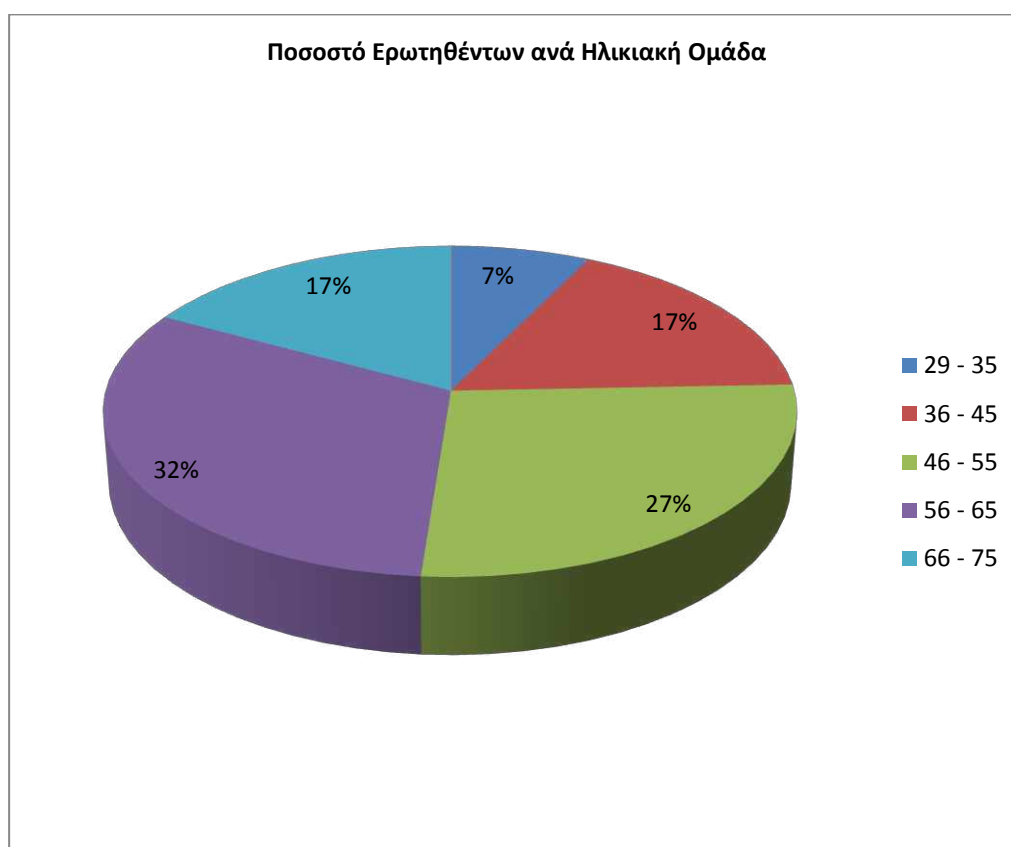
2.1. Μέθοδος στατιστικής ανάλυσης και συσχέτιση

Για την ανάλυση αξιοπιστίας του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκε ο συντελεστής Alpha του Crombach, προκειμένου να εξακριβωθεί κατά πόσο οι απαντήσεις στις ερωτήσεις είναι αξιόπιστες. Ο συντελεστής για την ερώτηση 1 (Ποιος είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας) ισούται με 0,12 σε επίπεδο σημαντικότητας <0.01 , για την ερώτηση 4 (Υπό ποιες συνθήκες θα εγκατέλειπαν παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες) ισούται με 0,22 για επίπεδο σημαντικότητας <0.01 , γεγονός που δηλώνει ότι δεν υπάρχει ισχυρή αξιοπιστία για τις δύο αυτές ερωτήσεις.

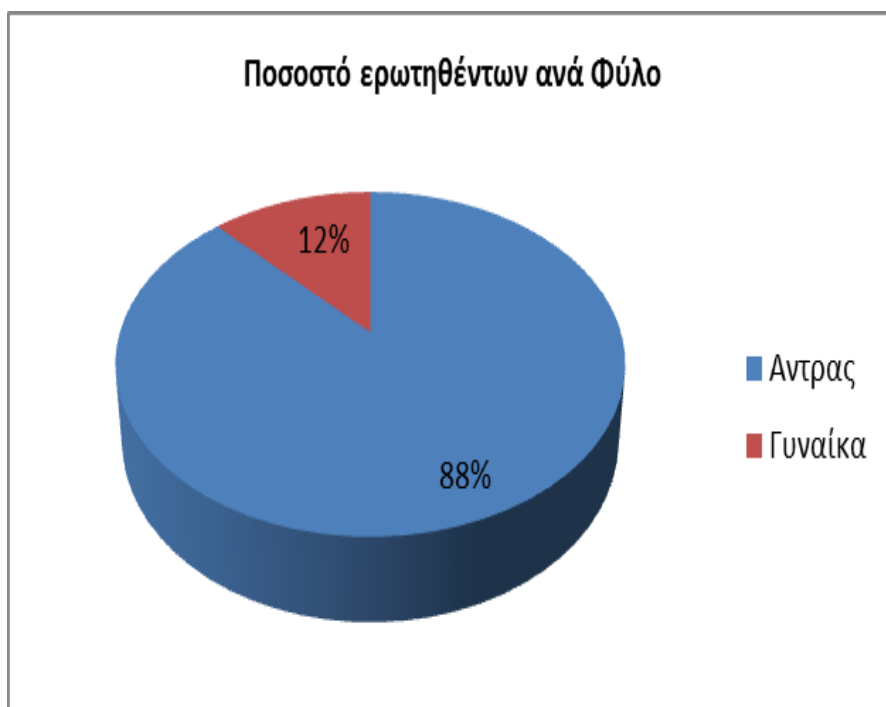
Αντίστοιχα, για την ερώτηση 9 (Αν γνωρίζουν τις παρακάτω καλλιέργειες) ο συντελεστής Alpha ισούται με 0,879 σε επίπεδο σημαντικότητας <0.01 , γεγονός που σημαίνει ότι στις ερωτήσεις αυτές υπάρχει ισχυρή αξιοπιστία.

2.2. Δημογραφικά δεδομένα

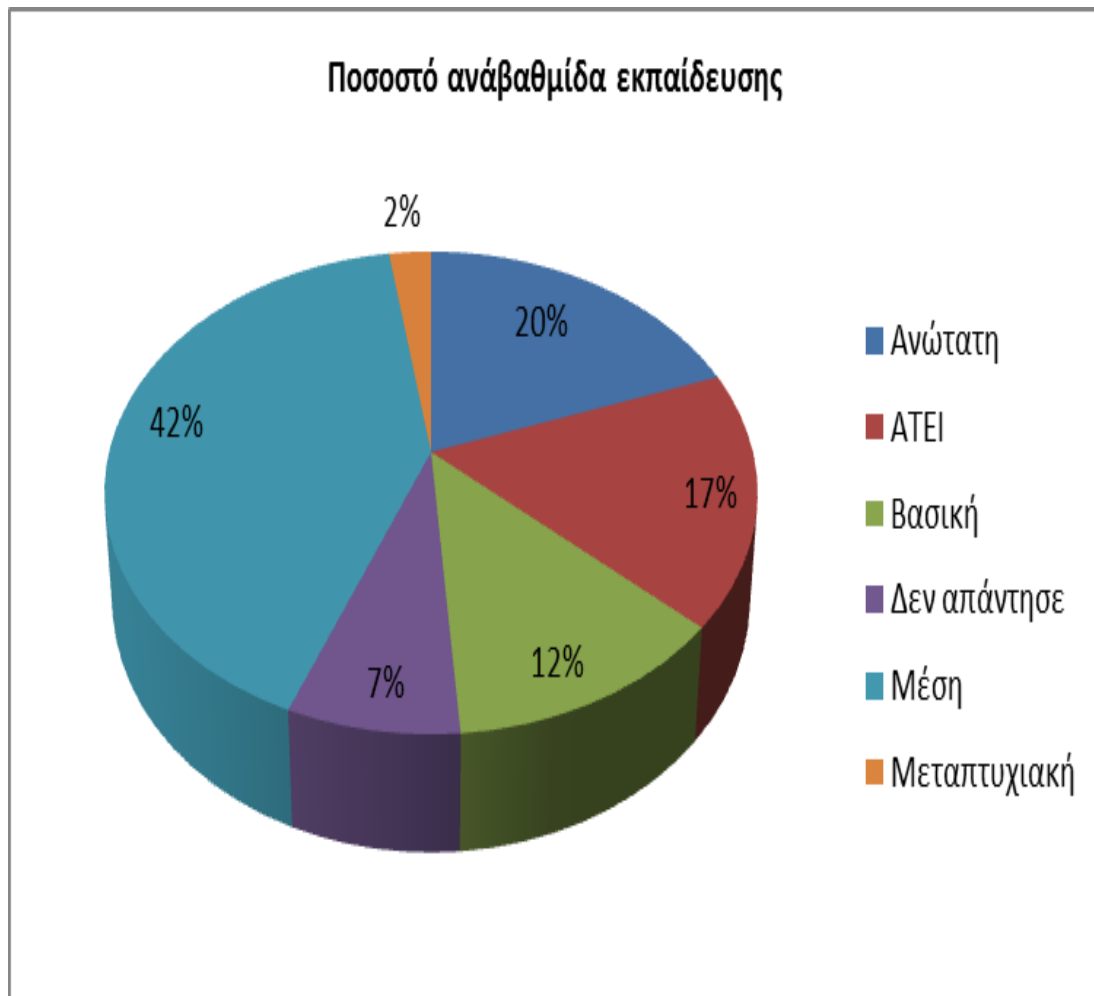
Στο δείγμα, ο μέσος όρος ηλικίας είναι τα 54,96 έτη, η επικρατούσα τιμή 60 έτη και η διάμεσος τα 55 έτη, συνεπώς εμφανίζει αρνητική ασυμμετρία (-0.351), γεγονός που αποδεικνύει ότι η ενασχόληση με τις καλλιέργειες αφορά μεγαλύτερες ηλικίες, σε εύρος ηλικιών από 29 έως και 75 ετών. Η πολυπληθέστερη ομάδα είναι αυτή των 56 – 65 ετών.

Στην συντριπτική πλειοψηφία επικρατούν οι άντρες στην ενασχόληση με την γεωργική παραγωγή ως αρχηγοί της γεωργικής εκμετάλλευσης. Οι γυναίκες είτε απασχολούνται σε άλλους τομείς της οικονομίας, είτε εργάζονται στην οικογενειακού τύπου αγροτική εκμετάλλευση.

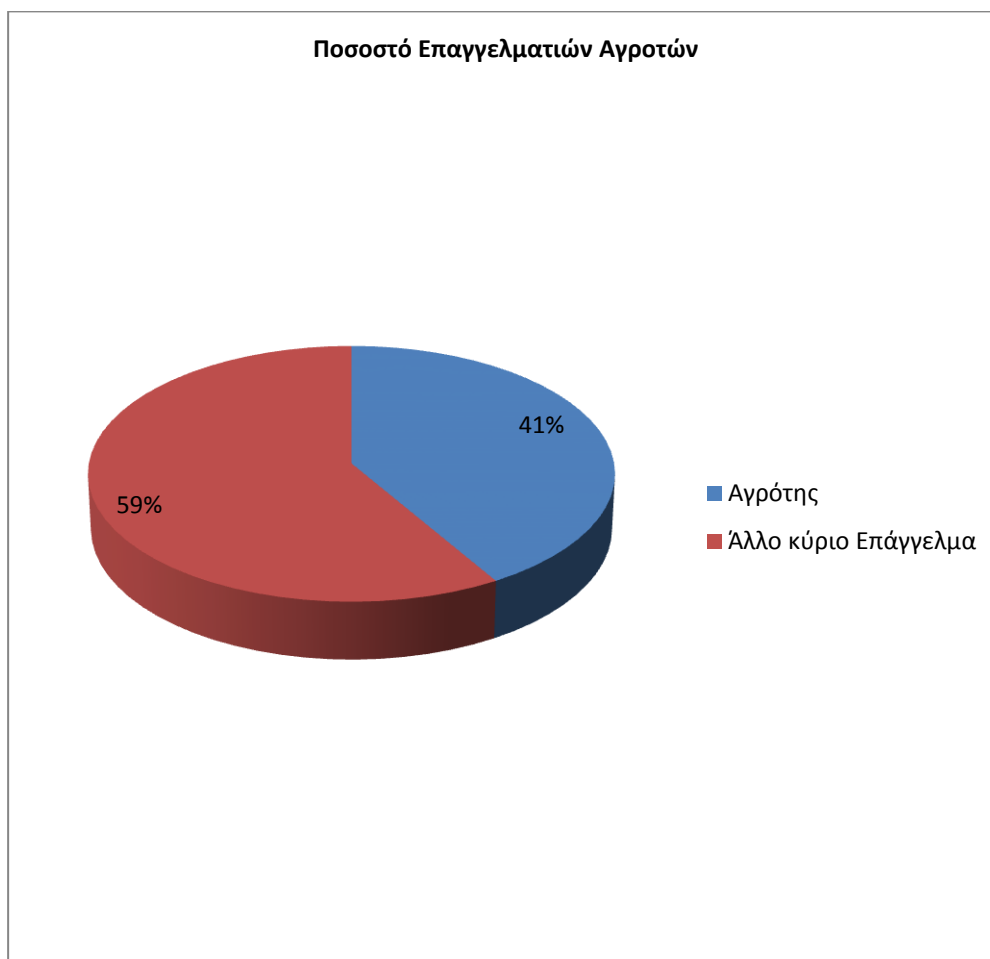

Σχετικά με το επίπεδο εκπαίδευσης, η πολυπληθέστερη ομάδα είναι αυτή της μέσης εκπαίδευσης (42%). Αθροιστικά οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες έχουν λάβει την Βασική ή την Μέση εκπαίδευση (54%). Ωστόσο, ένα μεγάλο ποσοστό της τάξης του 39% έχει λάβει Ανώτερη ή Ανώτατη εκπαίδευση. Το γεγονός αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τον βαθμό διεύρυνσης των γνώσεων και ενδεχομένως, την δεκτικότητα σε αλλαγές.

Σχετικά με την απασχόληση, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων ήταν κατά Μη κατά Κύριο Επάγγελμα Αγρότες (59%). Είναι χαρακτηριστικό ότι ένα πού μεγάλο ποσοστό είναι είτε πολυδραστήριοι αγρότες είτε είναι συνταξιούχοι είτε ασχολούνται με τον Τουρισμό. Οι κατά Κύριο Επάγγελμα Αγρότες είναι μόνο το 41%

Το χαρακτηριστικό αυτό οφείλουμε να το αξιολογήσουμε με ξεχωριστή προσοχή καθώς αυτό μπορεί να λειτουργήσει είτε προωθητικά, είτε ανασταλτικά. Το εναλλακτικό εισόδημα μπορεί να επηρεάσει τις σχετικές αποφάσεις.

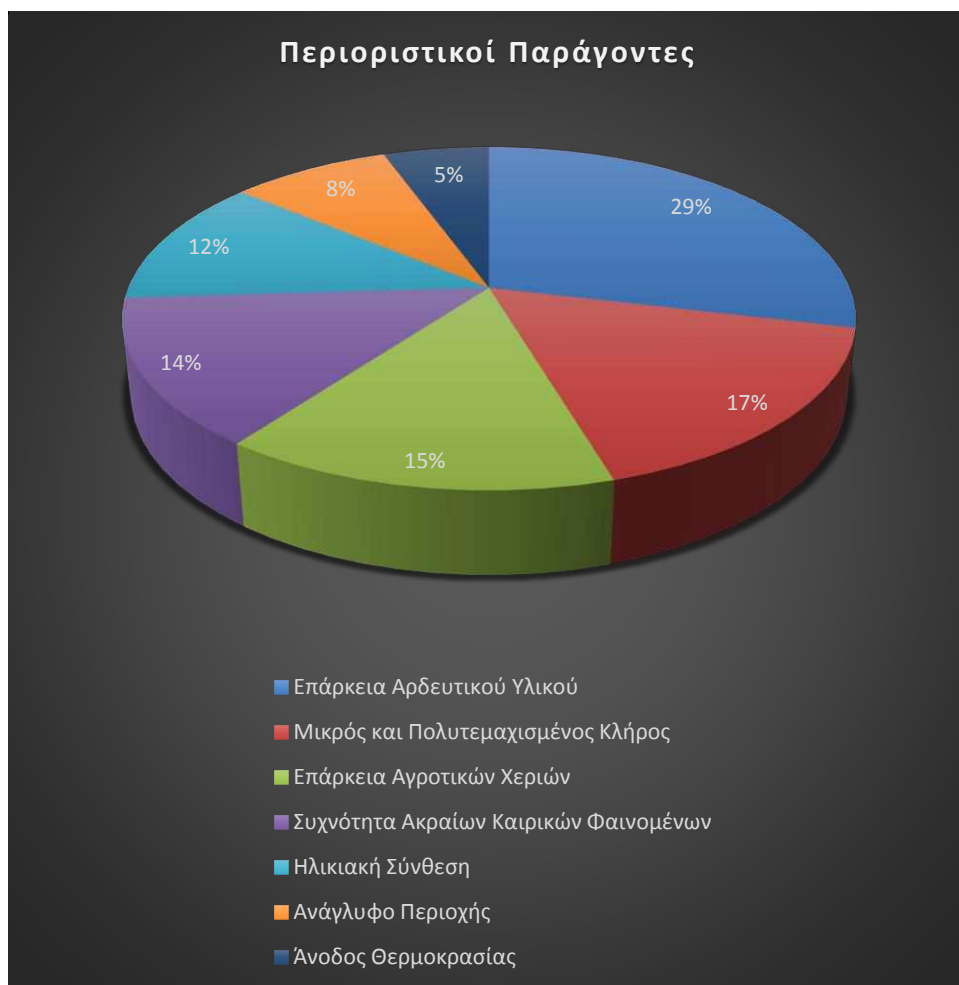

2.3 Αποτελέσματα έρευνας αποτελεσμάτων

Ερώτηση 1

Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

Περιοριστικός παράγοντας	Αριθμός Απαντήσεων (N)	% στο σύνολο Απαντήσεων	% Ερωτηθέντων που επέλεξαν τη Συνθήκη
Επάρκεια Αρδευτικού Υλικού	31	30,10%	75,61%
Μικρός και Πολυτεμαχισμένος Κλήρος	18	17,48%	43,90%
Επάρκεια Αγροτικών Χεριών	16	16,50%	41,46%
Συχνότητα Ακραίων Καιρικών Φαινομένων	15	14,56%	36,59%
Ηλικιακή Σύθεση	13	12,62%	31,71%
Ανάγλυφο Περιοχής	9	9,71%	24,39%
Άνοδος Θερμοκρασίας	6	5,83%	14,63%

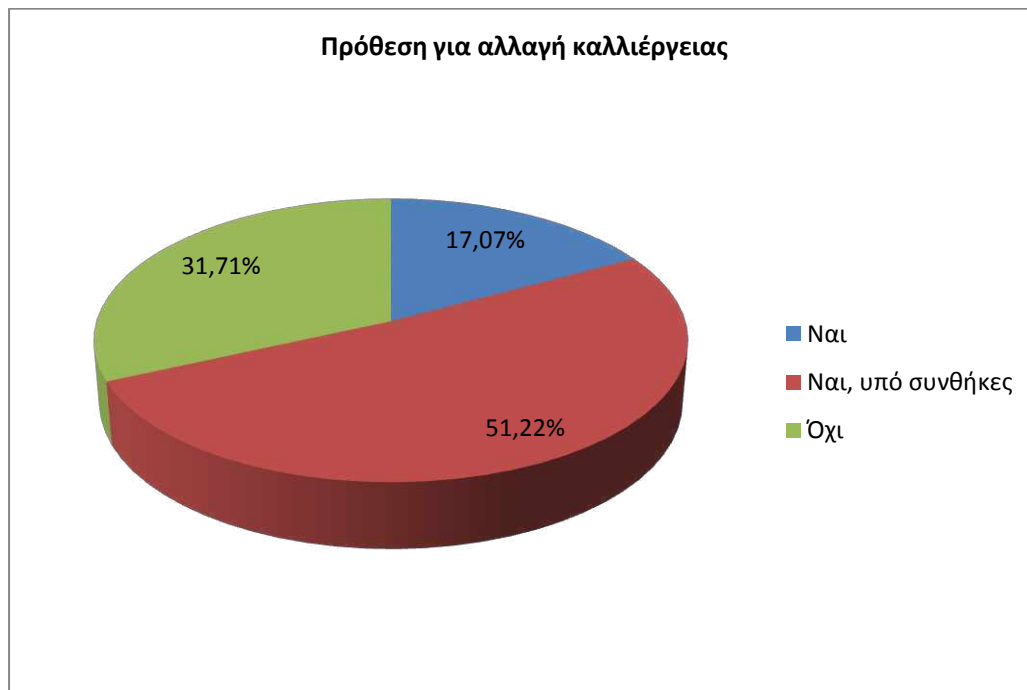
Στην ερώτηση αυτή, συντριπτικά περισσότερο περιοριστικός παράγοντας θεωρείται η ύπαρξη αρδευτικού νερού. Ακολουθούν τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά και η επάρκεια εργατικών χεριών.

Από τις απαντήσεις ήδη στην πρώτη ερώτηση τίθεται πλέον το πλαίσιο μέσα στο οποίο μπορούν να γίνουν όλες οι μεταβολές.

Ερώτηση 2^η

Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Από τους ερωτώμενους που απάντησαν θετικά (Ναι), το 28,57% θα εγκατέλειπαν τις παραδοσιακές καλλιέργειες, κυρίως ελαιοκομία, για περισσότερο καινοτόμες, το 57,14% υπό προϋποθέσεις και το 14,29% όχι.

Από τις απαντήσεις στην ερώτηση αυτή προκύπτει ξεκάθαρα ότι η πρόθεση για αλλαγή καλλιέργειας είναι έντονη. Ωστόσο περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες χρειάζονται προϋποθέσεις.

Ερώτηση 3^η:

Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. *Ναι*
2. *Όχι*
3. *Ναι, υπό προϋποθέσεις*

Από τους ερωτώμενους που απάντησαν θετικά (Ναι, υπό συνθήκες), το 4,76% θα εγκατέλειπαν τις παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες, το 90,48% υπό προϋποθέσεις και το 4,76% όχι.

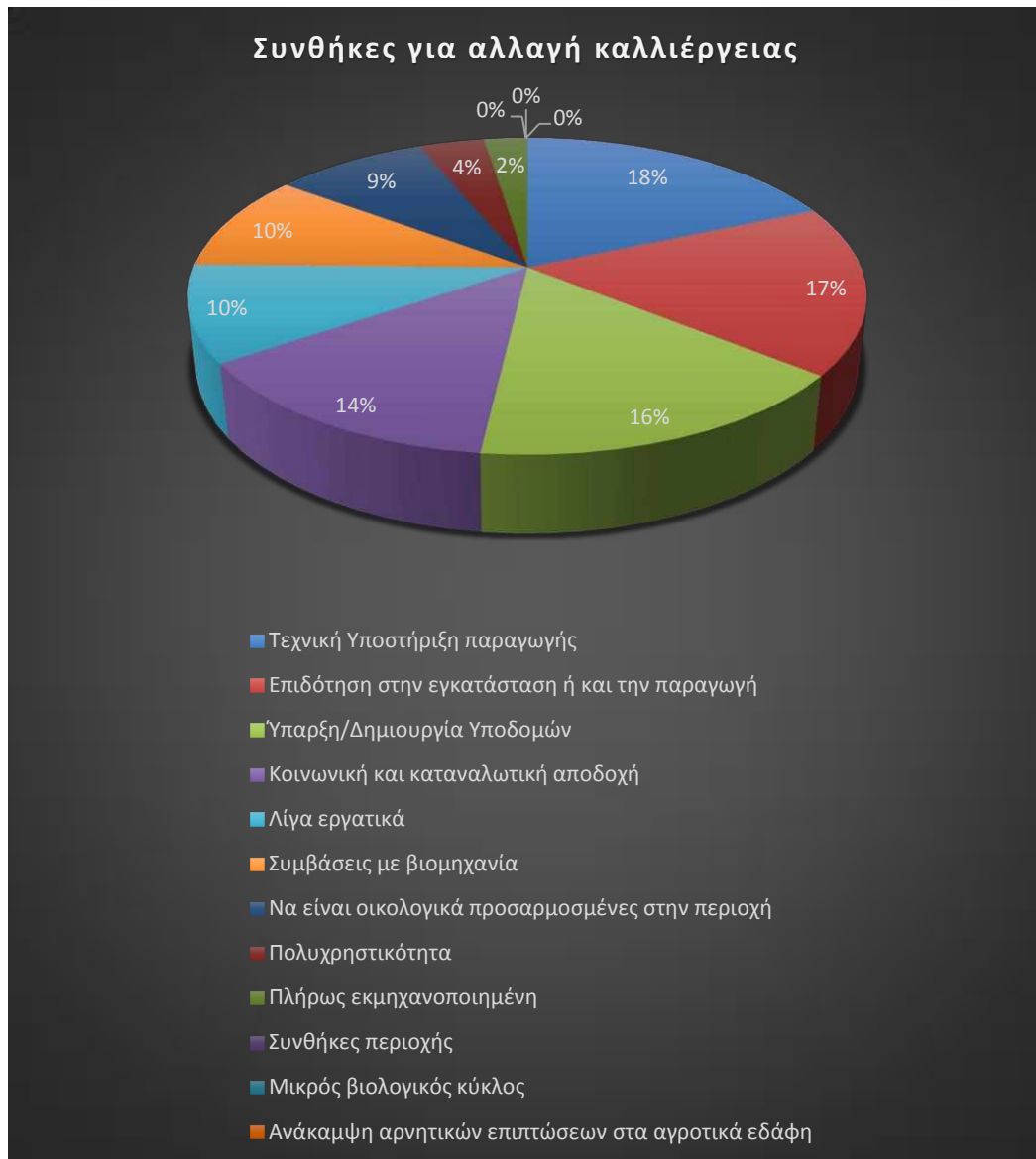
Στο σημείο αυτό, εξειδικεύοντας την ερώτηση για αλλαγή σε περισσότερο καινοτόμες καλλιέργειες, η συντριπτική πλειοψηφία απαιτεί προϋποθέσεις.

Ερώτηση 4^η:

Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. *Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή*
2. *Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)*
3. *Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)*
4. *Πλήρως εκμηχανοποιημένη*
5. *Συμβάσεις με βιομηχανία*
6. *Συνθήκες περιοχής*
7. *Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή*
8. *Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)*
9. *Μικρός βιολογικός κύκλος*
10. *Λίγα εργατικά*
11. *Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)*
12. *Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή*

Συνθήκες	Αριθμός Απαντήσεων (N)	% στο σύνολο Απαντήσεων	% Ερωτηθέντων που επέλεξαν την Συνθήκη
Τεχνική Υποστήριξη παραγωγής	15	18,52%	36,59%
Επιδότηση στην εγκατάσταση ή και την παραγωγή	14	17,28%	34,15%
Υπαρξη/Δημιουργία Υποδομών	13	16,05%	31,72%
Κοινωνική και καταναλωτική αποδοχή	11	13,58%	26,83%
Λίγα εργατικά	8	9,88%	19,51%
Συμβάσεις με βιομηχανία	8	9,88%	19,51%
Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στην περιοχή	7	8,64%	17,07%
Πολυχρησιτικότητα	3	3,70%	7,32%
Πλήρως εκμηχανοποιημένη	2	2,47%	4,88%
Συνθήκες περιοχής	0	0,00%	0,00%
Μικρός βιολογικός κύκλος	0	0,00%	0,00%
Ανάκαμψη αρνητικών επιπτώσεων στα αγροτικά εδάφη	0	0,00%	0,00%

Σύμφωνα με τις απαντήσεις, οι 3 πιο απαραίτητες είναι οι σχετιζόμενες με την αιτούμενη κρατική ή δημόσια στήριξη με Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή, την τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) και την ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο).

Εντυπωσιακό ωστόσο είναι το εύρημα ότι οι παραγωγοί δεν θεωρούν ως μέγιστη συνθήκη τα περιβαλλοντικά ζητήματα. Πιθανώς στην συνείδησή τους να θεωρούνται ως προαπαιτούμενα.

Ερώτηση 5^η:

Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι

Στην ερώτηση, αν έχουν ξεκινήσει σκέψεις να ασχοληθούν με καινοτόμες καλλιέργειες το 41,46% απάντησε Ναι, το 41,46% Όχι, 17,07% δεν απάντησαν.

Συνεπώς οι καλλιεργητές είναι διχασμένοι στο αν ήδη έχουν ξεκινήσει σκέψεις πάνω στην αλλαγή καλλιέργειας.

Ερώτηση 6^η:

*Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη Απάντηση:
(ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων,
επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)*

Σε όσους απάντησαν Ναι στην Ερώτηση 5, μεγαλύτερη ώθηση αποτέλεσε, για το:

52,0% το εισόδημα,
20,0% η Κλιματική Μεταβολή,
4,0% η επάρκεια εργατικών χεριών,
4,0% η επάρκεια φυσικών πόρων.

Το 20,0% των απαντήσεων αφορούσαν άλλους παράγοντες, όπως οι συνθήκες της περιοχής, νέα πράγματα, προσπάθεια για καλύτερο οικολογικό αποτύπωμα και συμπληρωματικά με την βασική καλλιέργεια κλπ,

Αναφέρθηκαν επίσης η βασική καλλιέργεια, η συμπληρωματική ενίσχυση του εισοδήματος και διασπορά κινδύνου, η αναζήτηση εναλλακτικής ισχυρότερης εισοδηματικής βάσης με εξαγωγικές δυνατότητες και υψηλή προστιθέμενη αξία τελικού προϊόντος, η μεταβολή κλιματολογικών συνθηκών.

Ερώτηση 7^η:

Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες;

Απάντησαν:

ΝΑΙ 29,27% (αναφορά σε φραγκοσουκιές, Αλόη, Γκότζι Μπέρι),

ΟΧΙ 51,22%,

ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ 4,88%,

ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ 14,63%

Οι περισσότεροι δεν γνώριζαν κάποια καινοτόμα καλλιέργεια στην περιοχή τους.

Ερώτηση 8^η:

Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

53,66% Δεν απάντησαν

24,39% Αρνητικό (Αναφορά σε υψηλό κόστος και σε καλύτερα αποτελέσματα σε άλλες περιοχές, πχ ακτινίδια)

17,07% Δεν γνωρίζω

2,44% Ικανοποιητικό

2,44% Γνωρίζω

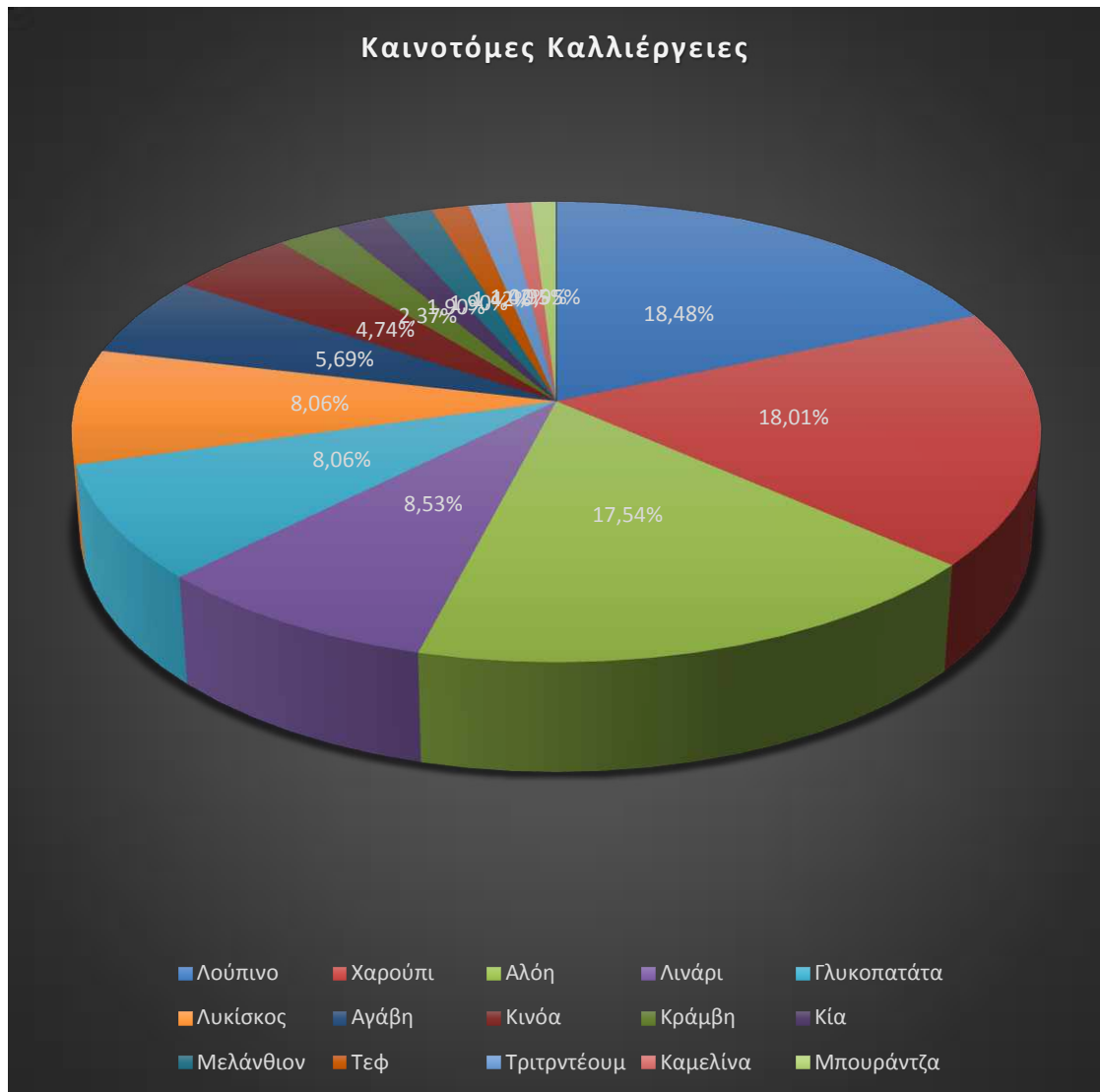
Συντριπτικά λοιπόν, από όσους γνώριζαν μια καινοτόμα καλλιέργεια στην περιοχή τους, είδαν αποτυχημένα οικονομικά αποτελέσματα.

Αυτό το εύρημα ίσως αποδειχτεί κρίσιμο για την προώθηση καινοτόμων καλλιεργειών γιατί θα πρέπει να αρθεί η δυσπιστία.

Ερώτηση 9^η:

Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

Συνθήκες	Αριθμός Απαντήσεων (N)	% στο σύνολο Απαντήσεων	% Ερωτηθέντων που επέλεξαν την Συνθήκη
Λούπινο	39	18,48%	95,12%
Χαρούπι	38	18,01%	92,68%
Αλόη	37	17,54%	90,24%
Λινάρι	18	8,53%	43,90%
Γλυκοπατάτα	17	8,06%	41,46%
Λυκίσκος	17	8,06%	41,46%
Αγάβη	12	5,69%	29,27%
Κινόα	10	4,74%	24,39%
Κράμβη	5	2,37%	12,20%
Κία	4	1,90%	9,76%
Μελάνθιον	4	1,90%	9,76%
Τεφ	3	1,42%	7,32%
Τριτρντέουμ	3	1,42%	7,32%
Καμελίνα	2	0,95%	4,88%
Μπουράντζα	2	0,95%	4,88%

Οι πιο γνωστές καλλιέργειες για την περιοχή είναι αυτές που καλλιεργούνταν κατά το παρελθόν, λούπινο και χαρούπι αλλά και η αλόη. Το λούπινο αποτελούσε εξαιρετική πηγή φυτικής πρωτεΐνης για τους ανθρώπους και την κτηνοτροφία της περιοχής που ήταν ως επί το πλείστον χοιρινά. Η καλλιέργεια του λούπινου απαιτεί όξινα εδάφη όπως αυτά της περιοχής μελέτης της Μάνης.

Στην διατροφή των χοιρινών αλλά και ως γλυκαντική πηγή χρησιμοποιούνταν και τα χαρούπια για πολλούς αιώνες στην περιοχή. Η καλλιέργεια του χαρουπιού είναι απόλυτα προσαρμοσμένη στις κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής και επιπλέον δεν καίγεται κατά τις συχνές πυρκαγιές στις ξηροθερμικές συνθήκες της ΝοτιοΑνατολικής Ελλάδας.

Ερώτηση 10^η:

Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

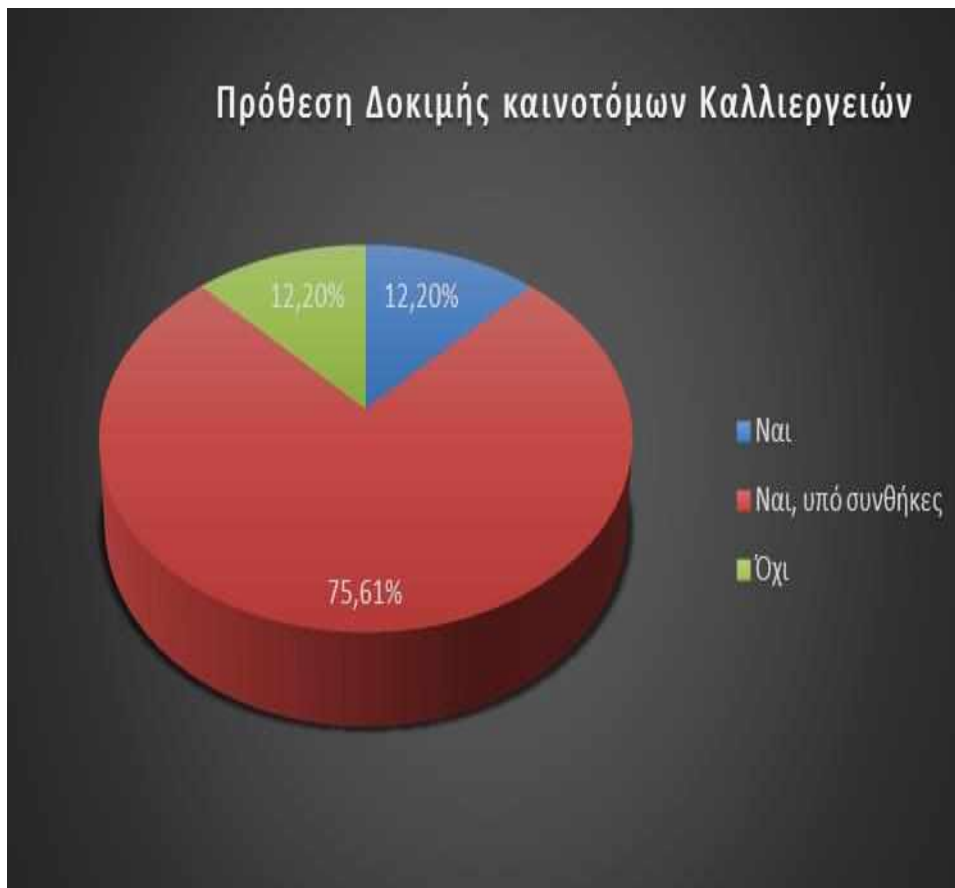
1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Στην ερώτηση αυτή πιστοποιείται η διάθεση αλλαγής αλλά πάντα υπό συνθήκες:

ΝΑΙ: ΥΠΟ ΣΥΝΘΗΚΕΣ 75,61%,

ΝΑΙ: 12,20%,

ΟΧΙ: 12,20%

Ερώτηση 11^η:

Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Περιοριστικός Παράγοντας	Αριθμός Απαντήσεων (N)	% στο Σύνολο Απαντήσεων	% Ερωτηθέντων που επέλεξαν τον Παράγοντα
Δίκτυο Εμπορίας	15	30,00%	36,59%
Έλλειψη ρευστότητας	10	22,00%	26,83%
Έλλειψη Τεχνογνωσίας	9	20,00%	24,39%
Άλλο	9	18,00%	21,95%
Υποδομές μεταποίησης	5	10,00%	12,20%

Με την ερώτηση αυτή καταγράφεται ο προβληματισμός για την αποτόλμηση ενός τέτοιου βήματος αλλαγής καλλιέργειας σε καινοτόμα. Τόσο το δίκτυο εμπορίας, όσο και η απαιτούμενη ρευστότητα για την στήριξη της νέας καλλιέργειας σε συνθήκες στραγγαλισμού της οικονομίας αλλά και η έλλειψη τεχνογνωσίας απασχολούν τους καλλιεργητές. Και οι απαντήσεις στην ερώτηση αυτή είναι στην ίδια κατεύθυνση με τις απαντήσεις στην ερώτηση 4.

Ερώτηση 12^η:

Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork;

Αρκετά 12,19%,

Καθόλου 39,02%,

Λίγο 36,59%

Δεν απάντησαν 2,44%

Άλλο δήλωσε το 9,76%. Ενδεικτικά δήλωσαν:

- Οικονομική Βοήθεια ως προς την καλλιέργεια του περιβάλλοντος και του προϊόντος.
- Ψήφιση στο Ευρωκοινοβούλιο, υπάρχουν αδυναμία και απαιτείται ολιστική αντιμετώπιση.
- Πολύ λίγη, πολύ αργά, φανερά κατευθυνόμενη.
- Πράσινη Αγροτική Πολιτική, ως βιοκαλλιεργητής.

Η συντριπτική πλειοψηφία δήλωσε πλήρη ή σχετική άγνοια για τις Ευρωπαϊκές Πολιτικές που θα επηρεάσουν τις καλλιέργειές τους και τον τρόπο αυτών. Και αυτό είναι ένα ανησυχητικό εύρημα που έχει να κάνει με τον τρόπο διάχυσης της πληροφορίας.

2.4. Ανάλυση Συσχέτισης

Προκειμένου να βρεθεί αν υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα σε δημογραφικά χαρακτηριστικά και τις απαντήσεις σε ερωτήσεις, χρησιμοποιήθηκε ο συντελεστής Spearman για μη παραμετρικά δεδομένα.

Ο συντελεστής ανάμεσα στις μεταβλητές αλλαγή καλλιέργειας και την επιλογή πιο καινοτόμου καλλιέργειας είναι 0,42, άρα υπάρχει θετική συσχέτιση, γεγονός που σημαίνει ότι όσοι θα προβούν σε αλλαγή καλλιέργειας θα προτιμήσουν περισσότερο καινοτόμες.

Επίσης, ο συντελεστής συσχέτισης ανάμεσα στην ερώτηση αν κάποιος δεν είναι αγρότης και κατά πόσο γνωρίζει την Πράσινη Αγροτική Πολιτική, το Green Deal και το Farm to Work ισούται με 0,39, άρα όσοι δεν έχουν ως κύριο το αγροτικό επάγγελμα είναι περισσότερο ενήμεροι σχετικά. Ενώ ο συντελεστής ανάμεσα στο επίπεδο εκπαίδευσης και την γνώση για τα συγκεκριμένα προγράμματα ισούται με 0,47 (μέτρια θετική συσχέτιση), άρα πιθανότητα να είναι κανείς ενήμερος για τα συγκεκριμένα προγράμματα είναι μεγαλύτερη καθώς αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. *Ναι*
2. *Όχι*
3. *Ναι, υπό προϋποθέσεις*

Η συσχέτιση στις απαντήσεις στην ερώτηση αυτή με την ηλικία έχουν συντελεστή = -0.24, ασθενής αρνητική συσχέτιση, άρα όσο αυξάνεται το ηλικιακό επίπεδο, μειώνεται η τάση για μετάβαση σε ποιο καινοτόμες καλλιέργειες.

Αντίστοιχα η συσχέτιση με το φύλλο έχει συντελεστή = 0,002 (περίπου 0), άρα δεν υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στο φύλλο και την πρόθεση για καινοτόμο καλλιέργεια.

Επίσης το επίπεδο εκπαίδευσης έχει συντελεστή συσχέτισης = 0,32, ασθενής θετική συσχέτιση, άρα όσο αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης, αυξάνεται η τάση για μετάβαση σε ποιο καινοτόμες καλλιέργειες.

Τέλος το επάγγελμα έχει συντελεστή συσχέτισης = -0,26, ασθενής αρνητική συσχέτιση, άρα αυξάνεται η τάση για μετάβαση σε ποιο καινοτόμες καλλιέργειες για κάποιον που δεν ασκεί αγροτικό επάγγελμα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

- Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή
- Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
- Υπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
- Πλήρως εκμηχανοποιημένη
- Συμβάσεις με βιομηχανία
- Συνθήκες περιοχής
- Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
- Πολυκρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
- Μικρός βιολογικός κύκλος
- Λίγα εργατικά
- Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
- Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Οι απαντήσεις (4.6 Συνθήκες Περιοχής, 4.9 Μικρός βιολογικός κύκλος, 4.11 Ανάκαμψη αρνητικών επιπτώσεων στα αγροτικά εδάφη, δεν επιλέχθηκαν καθόλου)

Η συσχέτιση στις απαντήσεις στην ερώτηση αυτή με την ηλικία έχουν:

- ❖ Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή: συντελεστής συσχέτισης $-0,193$, ασθενής αρνητική συσχέτιση, άρα επιλέγουν αυτήν την συνθήκη οι νεότεροι σε ηλικία.
- ❖ Τεχνική Υποστήριξη Παραγωγής: συντελεστής συσχέτισης $-0,424$, άρα επιλέγουν αυτήν την συνθήκη οι νεότεροι σε ηλικία.
- ❖ Ύπαρξη/Δημιουργία Υποδομών: συντελεστής συσχέτισης $-0,256$, άρα επιλέγουν αυτήν την συνθήκη οι νεότεροι σε ηλικία.
- ❖ Πλήρως εκμηχανοποιημένη: συντελεστής συσχέτισης $-0,188$, άρα επιλέγουν αυτήν την συνθήκη οι νεότεροι σε ηλικία.
- ❖ Κοινωνική και καταναλωτική αποδοχή: συντελεστής συσχέτισης $0,086$, σχεδόν μηδενική συσχέτιση, άρα δεν υπάρχει συσχέτιση με την ηλικία.
- ❖ Πολυχρηστικότητα: συντελεστής συσχέτισης $-0,269$, αρνητική συσχέτιση, άρα επιλέγουν αυτήν την συνθήκη οι νεότεροι σε ηλικία.
- ❖ Λίγα εργατικά: συντελεστής συσχέτισης $0,225$, θετική συσχέτιση, άρα επιλέγουν αυτήν την συνθήκη άτομα μεγαλύτερα σε ηλικία.
- ❖ Οικολογικά προσαρμοσμένες στην περιοχή: συντελεστής συσχέτισης $0,118$, θετική συσχέτιση, άρα επιλέγουν αυτήν την συνθήκη άτομα μεγαλύτερα σε ηλικία.

Σχετικά με το φύλλο, οι συντελεστές συσχέτισης κάθε απάντησης με το Φύλο ήταν πολύ κοντά στο 0, άρα το φύλο κάθε ερωτώμενου δεν έχει επίδραση στην απάντηση.

Το επίπεδο εκπαίδευσης επιδρά ως ακολούθως:

- ❖ Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή: 0.239, ασθενής θετική συσχέτιση, άρα όσο επιλέγεται αυτή η απάντηση όσο αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης
- ❖ Τεχνική υποστήριξη παραγωγής: 0.34, ασθενής θετική συσχέτιση, άρα όσο επιλέγεται αυτή η απάντηση όσο αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης
- ❖ Ύπαρξη/Δημιουργία υποδομών: 0.25, ασθενής θετική συσχέτιση, άρα όσο επιλέγεται αυτή η απάντηση όσο αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης
- ❖ Πλήρως εκμηχανοποιημένη: δεν υπάρχει συσχέτιση με επίπεδο εκπαίδευσης
- ❖ Συμβάσεις με βιομηχανία: δεν υπάρχει συσχέτιση με επίπεδο εκπαίδευσης
- ❖ Κοινωνική και καταναλωτική αποδοχή: 0.22, ασθενής θετική συσχέτιση, άρα όσο επιλέγεται αυτή η απάντηση όσο αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης
- ❖ Πολυχρηστικότητα: -0.34, ασθενής αρνητική συσχέτιση, άρα επιλέγεται από άτομα σε χαμηλότερη βαθμίδα εκπαίδευσης
- ❖ Λίγα εργατικά: -0.29, ασθενής αρνητική συσχέτιση, άρα επιλέγεται από άτομα σε χαμηλότερη βαθμίδα εκπαίδευσης
- ❖ Οικολογικά Προσαρμοσμένες στην περιοχή: -0.009, ο συντελεστής είναι σχεδόν 0, άρα η απάντηση είναι ανεξάρτητη από το επίπεδο εκπαίδευσης

Τέλος, το επάγγελμα φαίνεται να επιδρά στις απαντήσεις των ερωτηθέντων ως ακολούθως:

- ❖ Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή: 0.0129, ασθενής θετική συσχέτιση, άρα επιλέγεται από άτομα που ασκούν αγροτικό επάγγελμα
- ❖ Τεχνική υποστήριξη παραγωγής: 0.0189, ασθενής θετική συσχέτιση, άρα επιλέγεται από άτομα που ασκούν αγροτικό επάγγελμα

- ❖ Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών: -0.237 , ασθενής αρνητική συσχέτιση, άρα επιλέγεται από άτομα που δεν ασκούν αγροτικό επάγγελμα
- ❖ Πλήρως εκμηχανοποιημένη: -0.26 , ασθενής αρνητική συσχέτιση, άρα επιλέγεται από άτομα που δεν ασκούν αγροτικό επάγγελμα
- ❖ Συμβάσεις με βιομηχανία: -0.085 σχεδόν μηδενική συσχέτιση, άρα δεν εξαρτάται η επιλογή της απάντησης από το επάγγελμα
- ❖ Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή: 0.049 σχεδόν μηδενική συσχέτιση, άρα δεν εξαρτάται η επιλογή της απάντησης από το επάγγελμα
- ❖ Πολυχρησιτικότητα: -0.04 σχεδόν μηδενική συσχέτιση, άρα δεν εξαρτάται η επιλογή της απάντησης από το επάγγελμα
- ❖ Λίγα εργατικά: 0.133 ασθενής θετική συσχέτιση, άρα επιλέγεται από άτομα που ασκούν αγροτικό επάγγελμα
- ❖ Οικολογικά προσαρμοσμένες στην περιοχή: 0.2445 ασθενής θετική συσχέτιση, άρα επιλέγεται από άτομα που ασκούν αγροτικό επάγγελμα.

3. Συμπεράσματα

Από την παρούσα έρευνα πεδίου μπορούν να εξαχθούν πολλαπλά συμπεράσματα τόσο για την ίδια την περιοχική μελέτη όσο και ευρύτερα για τις συνθήκες και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αλλαγή καλλιεργειών.

Οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται με μεγάλη ένταση, σφοδρότητα και ταχύτητα απαιτούν γρήγορες και αποτελεσματικές διοικητικές παρεμβάσεις τόσο σε οικονομικό όσο και σε τεχνικό επίπεδο έχοντας υπόψη το κοινωνικό υπόβαθρο.

- ❖ Η Κλιματική Αλλαγή η οποία μεταβάλλει σταδιακά τις επικρατούσες συνθήκες καλλιέργειας,
- ❖ Η οικονομική κρίση ιδιαίτερα μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία και τα νέα δεδομένα που δημιουργήσε,
- ❖ Η κοινωνική τάση της εγκατάλειψης της υπαίθρου και της μετακίνησης του εργατικού δυναμικού προς τα αστικά κέντρα με ταυτόχρονη μεταναστευτική ροή προς τις οικονομίες της Δύσης,
- ❖ Η αύξηση του Παγκόσμιου πληθυσμού και η ανάγκη διατροφικής ασφάλειας,
- ❖ Η αλλαγή των καταναλωτικών προτύπων, ιδιαίτερα στις κοινωνίες της Δύσης,

διαμορφώνουν ένα σύνθετο πεδίο μέσα στο οποίο χρειάζεται να δοθούν απαντήσεις και να ληφθούν αποφάσεις σε τεχνικό και πολιτικό επίπεδο.

Σε αντίστοιχα συμπεράσματα με την παρούσα έρευνα, καταλήγει μια μελέτη για τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τροφίμων και Ποτών, FAO, των P. OAKLEY AND C. GARFORTH, (UK, 1997), όπου γίνεται μια ανάλυση σχετικά με τις τάσεις των παραγωγών σχετικά με τα αλλαγές.

«Οι αγρότες και οι οικογένειές τους είναι μέλη της κοινωνίας στην οποία ζουν. Σε κάθε κοινωνία υπάρχουν ισχυρές πιέσεις στα μέλη της να συμπεριφέρονται με συγκεκριμένους τρόπους.»

Σε κάθε κοινωνία υπάρχει μια κουλτούρα και ένας «κώδικας τιμής». Ο τρόπος αντίληψης των πραγμάτων, η δεκτικότητα και οι επιθυμίες των αγροτών επηρεάζονται από την κουλτούρα της κοινωνίας τους. Εάν είναι συνηθισμένο σε μια συγκεκριμένη κοινωνία οι αγρότες να σπέρνουν και να τον οργάνουν στο έδαφος με μια συγκεκριμένη τεχνική, οι επόμενες γενεές θα μεγαλώσουν πιστεύοντας ότι αυτός είναι ο μόνος σωστός τρόπος καλλιέργειας. Ακόμα κι αν διδαχτούν άλλες μεθόδους, οι ισχυρές στάσεις τους μπορεί να δυσκολέψουν την αλλαγή τους.

Κάθε κοινωνία περιμένει από τα μέλη της να συμπεριφέρονται με συγκεκριμένους τρόπους σύμφωνα με τα στερεότυπα που έχουν αναπτυχθεί δια μέσω των αιώνων. Όλοι ανήκουν στην ίδια κοινότητα. Κάθε άτομο θεωρείται ότι κατέχει μια θέση στην κοινωνία και κάθε θέση φέρει μαζί της προσδοκίες. Ένας επιτυχημένος αγρότης μπορεί να αναμένεται να δώσει τροφή, χρήματα και στέγη σε συγγενείς που δεν ήταν τόσο επιτυχημένοι ή να πληρώσει για τα παιδιά των συγγενών του για να πάνε σχολείο. Εάν ένα άτομο αντισταθεί σε αυτές τις προσδοκίες, οι γύρω του θα δείξουν την αποδοκιμασία τους. Επειδή στους περισσότερους ανθρώπους αρέσει να νιώθουν αποδοχή και έγκριση από τους γύρω τους, τείνουν να συμπεριφέρονται σύμφωνα με τέτοιες προσδοκίες. Σε παραδοσιακές κλειστές κοινωνίες υπάρχουν πολύ ισχυρές τέτοιες σχέσεις.

Ένας τεχνικός σύμβουλος θα είναι πιο αποτελεσματικός εάν έχει μελετήσει το κοινωνικό και πολιτιστικό υπόβαθρο των αγροτών με τους οποίους συνεργάζεται. Τότε θα είναι καλύτερα σε θέση να προσφέρει συμβουλές που ταιριάζουν με την κουλτούρα της κοινωνίας και μπορεί να χρησιμοποιήσει τη δομή και την κουλτούρα της κοινωνίας προς όφελος της δουλειάς του. Ως εκ τούτου, είναι χρήσιμο να εξεταστούν τα κύρια χαρακτηριστικά των κοινωνιών και των πολιτισμών που σχετίζονται με την εργασία επέκτασης.

Τη σύνδεση της αειφορικής αγροτικής ανάπτυξης με την πολυλειτουργικότητα της γεωργίας επί την βάση του κοινωνικού υποκειμένου, αναδεικνύει μια έρευνα ήδη από το 2003 (Α. Γ. Παπαδόπουλος, V. Patronis, 2003)

Τρία είναι τα βασικά χαρακτηριστικά λειτουργιών της αειφορικής γεωργίας: η παραγωγή τροφίμων, η διατήρηση του αγροτικού περιβάλλοντος και του τοπίου και η συνεισφορά της γεωργίας στη βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών και την ισόρροπη τοπική ανάπτυξη.

Για την αποτελεσματικότερη προώθηση της αειφορικής αγροτικής ανάπτυξης απαιτείται η κινητοποίηση – σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο – δρώντων υποκειμένων και φορέων (social actors) που είναι σε θέση να διατυπώσουν και να επιδιώξουν θεμιτούς κοινωνικοοικονομικούς στόχους (Α. Γ. Παπαδόπουλος, V. Patronis, 2003)

Η παρούσα έρευνα αποτελεί μια πρώτη προσέγγιση η οποία, ωστόσο, μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω προτάσεις που θα εξειδικεύουν τα κίνητρα και χρειάζεται να επανυποβληθούν σε δείγμα της ίδιας ή άλλης περιοχής. Επίσης, τα συμπεράσματα μπορούν να διασταυρωθούν με αντίστοιχες έρευνες πεδίου σε περιοχές με διαφορετική διαρθρωτική και οικονομική αφετηρία. Αυτό θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο για την καλύτερη χαρτογράφηση των κινήτρων, αλλά σε κάθε περίπτωση, η πρόταση και η καταγραφή περισσότερο εξειδικευμένων κινήτρων υπερβαίνει την παρούσα Μεταπτυχιακή Διατριβή.

3.1 Συμπεράσματα για την περιοχή μελέτης

Η περιοχή της Μάνης αντιμετωπίζει έντονα διαρθρωτικά προβλήματα και περιοριστικούς παράγοντες. Αυτά καταγράφονται στις απαντήσεις των ερωτούμενων.

Έτσι, παρά την έντονη επιθυμία για αλλαγή καλλιέργειας ακόμα και σε περισσότερο καινοτόμες, θεωρούν ότι η ύπαρξη αρδευτικού νερού είναι ο βασικότερος περιοριστικός παράγοντας στην δυνατότητα και την προοπτική οποιασδήποτε αλλαγής καλλιέργειας που στην περιοχή, ως επί το πλείστον, είναι η ελιά.

Ακολούθως, τα διαρθρωτικά προβλήματα του μικρού και πολυτεμαχισμένου κλήρου, το ανάγλυφο της περιοχής αλλά και η εγκατάλειψη της υπαίθρου με την στέρηση εργατικών χεριών σε συνδυασμό με τον μεγάλο μέσο όρο ηλικίας των κατοίκων, ολοκληρώνουν τον συνδυασμό των προβλημάτων και των περιορισμών.

Η ώθηση για αλλαγή καλλιέργειας οφείλεται στην ανάγκη διεύρυνσης του εισοδήματος. Η υφιστάμενη καλλιέργεια ελιάς σε δύσκολες συνθήκες από πλευράς αναγλύφου με τις χαμηλές στρεμματικές αποδόσεις και η εποχική απασχόληση στον Τουρισμό, δεν επαρκούν πλέον για να δώσουν ένα ικανοποιητικό εισόδημα στους κατοίκους της περιοχής.

Οι παραγωγοί, ωστόσο, γνωρίζουν αρκετά κάποιες καινοτόμες ή ρειτροκαινοτομες καλλιέργειες τις οποίες μάλιστα, υπό συνθήκες βέβαια, δεν θα είχαν αντίρρηση να δοκιμάσουν να καλλιεργούν.

Η ύπαρξη λίγων και, στην πλειοψηφία τους, αποτυχημένων προσπαθειών εγκατάστασης καινοτόμων καλλιεργειών στην περιοχή, είναι ένας σημαντικός ανασταλτικός παράγοντας που χρειάζεται να υπερβληθεί.

Τέλος, η ανυπαρξία επαρκών υποδομών είναι ένα στοιχείο ακόμα που προβληματίζει τους παραγωγούς. Παρά το γεγονός της ύπαρξης του λιμένα του Γυθείου, οι κερσαίες συγκοινωνίες, οδικώς και σιδηροδρομικώς, δεν είναι επαρκείς.

Η περιοχή συγκεντρώνει σωρευτικά πολλά από τα προβλήματα της εγχώριας παραγωγής. Τόσο η έλλειψη πόρων, όσο και η έλλειψη υποδομών αλλά και οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες καθιστούν την περιοχή ως μια από τις δυσκολότερες στην υλοποίηση μεταρρυθμίσεων. Για όλους τους παραπάνω λόγους που ανιχνεύτηκαν και αναδείχθηκαν από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων, χρειάζεται μια ισχυρή δέσμη θετικών κινήτρων, ο σχεδιασμός κατάλληλων υποδομών και η ανάπτυξη ενός δικτύου παροχή επιστημονικών συμβουλών.

3.2 Τεχνικά Συμπεράσματα

Από τις απαντήσεις συνάγεται το συμπέρασμα ότι και εδώ επικρατεί ο Κανόνας του Ελαχίστου: αν δεν ξεπεραστούν οι βασικοί περιοριστικοί παράγοντες και δεν δημιουργηθούν οι σχετικές υποδομές, δεν είναι εύκολη η πραγματοποίηση αλλαγή μεγάλης κλίμακας. Η επίτευξη μεταρρυθμίσεων ευρείας κλίμακας προϋποθέτουν δημιουργία κατάλληλων συνθηκών.

Η ύπαρξη αρδευτικού νερού, τα δίκτυα μεταφοράς αλλά ακόμα και η εκμηχάνιση και εκβιομηχάνιση αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και την εξέλιξη μιας περιοχής.

Το ανάγλυφο αποτελεί γνώρισμα και στοιχείο κάθε περιοχής. Ελάχιστες είναι οι παρεμβάσεις που μπορούν να γίνουν και αυτές χάρη στα μηχανήματα και τις τεχνικές της σύγχρονης τεχνολογίας. Χρειάζεται βέβαια η μέγιστη προσοχή σε παρεμβάσεις σε οριακά οικοσυστήματα ώστε να διατηρηθεί η αιφορία της περιοχής. Η απώλεια εδαφικών πόρων είναι ανεπίστρεπτη και η διαδικασία της εδαφογένεσης είναι πρακτικά αδύνατη σε χρόνους λίγων γενεών. Οι πεζούλες και οι ξερολιθιές που έχουν κατασκευαστεί και αναπτυχθεί στο βάθος των χρόνων από τις επάλληλες γενεές αποτελούν σημαντικό στοιχείο περιβαλλοντικής διαχείρισης που προέκυψε μέσα από την εμπειρία.

Η αξιοποίηση στο μέγιστο δυνατό των διαθέσιμων πόρων μπορεί να γίνει μόνο με την ενσωμάτωση της νέας τεχνολογίας. Η 4^η βιομηχανική επανάσταση μπορεί να αμβλύνει σε ένα βαθμό την έλλειψη βασικών πόρων όπως το νερό. Ταυτόχρονα μπορεί να μεγιστοποιήσει την αποδοτικότητα τους με τον ακριβή καθορισμό του χρόνου και των δόσεων άρδευσης, λίπανσης, φυτοπροστασίας.

Συμπερασματικά, χρειάζονται ισχυρές παρεμβάσεις σε σύντομο χρόνο ώστε να δημιουργηθούν εκείνες οι υποδομές που κρίνονται αναγκαίες προκειμένου να στηριχτούν μεταρρυθμίσεις μεγάλης κλίμακας.

3.3 Διοικητικά Συμπεράσματα

Η έρευνα πεδίου αναδεικνύει ορισμένες διοικητικού τύπου μεταρρυθμίσεις που είναι αναγκαίο να γίνουν ώστε να εξυπηρετηθεί ο μεγάλος στόχος που είναι η Αειφορία και η Προσαρμογή. Τα εμπόδια, οι περιορισμοί αλλά και οι προτεραιότητες από πλευράς των πολιτών έχουν καταγραφεί. Η αξιοποίηση, η εξαγωγή συμπερασμάτων και η σύνταξη προτάσεων και η χάραξη πολιτικών αποτελούν τα επόμενα βήματα. Σε διοικητικό επίπεδο καταγράφεται η ανάγκη για τουλάχιστον τρεις μεταρρυθμίσεις.

Η διάχυση της γνώσης, της τεχνογνωσίας και η εκπαίδευση των παραγωγών προκύπτει με έντονο τρόπο μέσα από τις απαντήσεις. Η παραδοχή ότι χρειάζεται μεταφορά γνώσης και εξειδίκευση για την ανάπτυξη νέων καινοτόμων καλλιεργειών είναι σχεδόν καθολική στο δείγμα των ερωτηθέντων. Οι δημόσιες δομές και οι υπηρεσίες, το Πανεπιστήμιο και τα ερευνητικά ιδρύματα απαιτείται να αναλάβουν τον ρόλο της διάχυσης της πληροφορίας. Πιστοποιημένες δομές συμβούλων και εκπαιδευτικών κέντρων μπορούν να διαδραματίσουν τον ρόλο του εκπαιδευτή. Αυτό χρειάζεται να γίνει προκειμένου να αρθούν οι κακές εμπειρίες του παρελθόντος με την ανάπτυξη δήθεν καινοτόμων καλλιεργειών ή εκτροφών που όμως απέτυχαν και άφησαν πίσω τους ένα δυσμενές περιβάλλον.

Η διάδοση, η στήριξη, η θωράκιση και η κινητροδότηση του συνεργατισμού προκειμένου να ξεπεραστούν διαρθρωτικά προβλήματα και ζητήματα έλλειψης βιομηχανίας και μεταποίησης. Ο συνεργατισμός, όπως σε πολλές περιπτώσεις και καλλιέργειες λειτούργησε θετικά, μπορεί ξανά να διαδραματίσει έναν ρόλο τόσο συντονισμού όσο και πυλώνα συλλογικών επενδύσεων.

Τέλος, χρειάζεται να εξεταστεί το κληρονομικό δίκαιο που ισχύει στην χώρα μας καθώς ο πολυτεμαχισμένος κλήρος αποδεικνύεται μόνιμο πρόβλημα ανάπτυξης της περιοχής. Η εγκατάλειψη της υπαίθρου

πυροδοτεί ακόμα περισσότερο το πρόβλημα καθώς χάνεται το νήμα των κληρονόμων και καλλιεργήσιμη γη μετατρέπεται σε δασική έκταση.

Συνεπώς, στον τομέα την διοικητικών παρεμβάσεων χρειάζεται ένας προσεκτικός σχεδιασμός που να προσφέρει πειστικές και υλοποιήσιμες απαντήσεις στους προβληματισμούς των παραγωγών της περιοχής. Οι απαντήσεις, ωστόσο, θα πρέπει να αναπτυχθούν σε στενό χρονικό περιθώριο καθώς οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και η εγκατάλειψη της υπαίθρου γίνονται αισθητές με γοργούς ρυθμούς. Σύντομα πιθανόν να είναι και μη αναστρέψιμες.

3.4 Οικονομικά Συμπεράσματα

Από τις απαντήσεις εξάγεται ακόμα ένα σημαντικό συμπέρασμα οικονομικού τύπου. Η έλλειψη ρευστότητας αλλά και η οικονομική κρίση κάνουν τους παραγωγούς περισσότερο επιφυλακτικούς στην απεγκατάσταση μιας μόνιμης φυτείας και την εγκατάσταση μιας νέας με την μεταβατική περίοδο χωρίς εισόδημα.

Κατά συνέπεια χρειάζεται ένα ισχυρό πρόγραμμα κινητροδότησης των παραγωγών ώστε να εξασφαλίσουν ένα ελάχιστο εισόδημα κατά την μεταβατική περίοδο. Ταυτόχρονα, το κόστος εγκατάστασης μιας νέας καλλιέργειας είναι εξαιρετικά υψηλό, όταν πρόκειται για μόνιμη φυτεία. Περιλαμβάνει την εκρίζωση της υφιστάμενης καλλιέργειας, την διαμόρφωση του εδάφους, την προετοιμασία και την εγκατάσταση της νέας και φυσικά την αγορά του πολλαπλασιαστικού υλικού.

Το ζήτημα της χρηματοδότησης της εγκατάστασης γίνεται ακόμα πιο καιρίο την εποχή που η ρευστότητα στην αγορά και ειδικότερα στους παραγωγούς δεν είναι εύκολη υπόθεση. Χρειάζεται, επομένως, η ανάπτυξη όλων των εναλλακτικών εργαλείων και ο σχεδιασμός και η αξιοποίηση των νέων προγραμμάτων, εθνικών και Ευρωπαϊκών, για την τόνωση της ρευστότητας και της χρηματοδότησης.

Για τους ανωτέρω λόγους κρίνεται κρίσιμη η γνώση των Ευρωπαϊκών Πολιτικών «Πράσινη αγροτική Πολιτική», το «Green Deal», το «Farm to fork» που δύνανται να αποτελέσουν τα βασικότερα χρηματοδοτικά εργαλεία στην επιθυμητή κατεύθυνση. Η ενίσχυση στην ενημέρωση και η διάχυση της πληροφορίας αποτελούν κρίσιμο κρίκο στην επίτευξη τέτοιων μεταρρυθμίσεων.

3.5 Συμπεράσματα συσχέτισης

Εξετάζοντας την συσχέτιση των απαντήσεων με την ηλικία, το επίπεδο εκπαίδευσης και το επάγγελμα, εξάγονται εξαιρετικά χρήσιμα συμπεράσματα για την δυνατότητα πραγματοποίησης αλλαγών επάνω στο κοινωνικό συλλογικό υποκείμενο.

Οι μικρότερες ηλικίες είναι δεκτικότερες σε αλλαγές και πειραματισμούς όταν παρίσταται ανάγκη και υπάρχουν ή δημιουργούνται κατάλληλες συνθήκες. Οι μικρότερες ηλικίες επιλέγουν επίσης ως προϋποθέσεις την οικονομική και τεχνική στήριξη στα πρώτα τους βήματα.

Αντίστοιχα, περισσότερο δεκτικοί σε αλλαγές είναι οι παραγωγοί που έχουν λάβει ανώτερο και ανώτατο επίπεδο εκπαίδευσης. Αυτοί οι παραγωγοί διευρύνουν περισσότερο το πεδίο των αναζητήσεων τους και των προϋποθέσεων που θέτουν.

Τέλος, ισχυρή συσχέτιση παρουσιάζεται στην σχέση επαγγέλματος. Οι παραγωγοί που δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από την αγροτική παραγωγή αλλά εξασφαλίζουν ένα εναλλακτικό εισόδημα διαβίωσης, είναι περισσότερο δεκτικοί σε αλλαγές. Οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες θέτουν ως προϋπόθεση την οικονομική και την τεχνική υποστήριξη στην νέα προσπάθεια έναντι των υποδομών και άλλων θεμάτων που θέτουν οι μη κατά κύριο επάγγελμα αγρότες.

Η σχέση συσχέτισης των βασικών δημογραφικών στοιχείων με τις απαντήσεις στην δεκτικότητα, στην γνώση και την ιεράρχηση των προβλημάτων και των περιορισμών, στις προϋποθέσεις, και στις απαιτήσεις, δημιουργούν ένα καλό πεδίο προβληματισμού που απαιτεί περισσότερη συζήτηση για εξαγωγή κοινωνικών και τεχνικών συμπερασμάτων και διαμόρφωση συγκεκριμένων προτάσεων.

Μια παρουσίαση σε δημόσιο διάλογο με ανοιχτό ακροατήριο θα συμβάλλει στην βαθύτερη κατανόηση των τάσεων και την

προετοιμασία απέναντι στις μεγάλες προκλήσεις της εποχής. Η κλιματική αλλαγή και οι Ευρωπαϊκές πολιτικές, η νέα κατάσταση μετά τον Πόλεμο στην Ουκρανία κ η νέα ενεργειακή κρίση με τελείως διαφορετικά χαρακτηριστικά από αυτά που γνωρίσαμε στο παρελθόν, απαιτούν γρήγορες αποφάσεις, αποτελεσματικότητα στην στρατηγική και απτά αποτελέσματα για την παραγωγή και τον παραγωγό.

3.6 Σύνοψη Συμπερασμάτων

Συνοψίζοντας τα συμπεράσματα της μελέτης μπορούμε να καταλήξουμε με ασφάλεια στα ακόλουθα:

- ✓ Οι παραγωγοί είναι διατεθειμένοι να προβούν σε καλλιεργητική μεταρρύθμιση, κυρίως για την βελτίωση του οικονομικού τους αποτελέσματος.
- ✓ Η ηλικία και η εκπαίδευση είναι σημαντικές παράμετροι στην δεκτικότητα των αλλαγών.
- ✓ Για να προχωρήσουν στις απαιτούμενες αλλαγές και επενδύσεις, χρειάζεται η άρση των βασικών περιοριστικών παραγόντων.
- ✓ Βασικότερος περιοριστικός παράγοντας είναι η ύπαρξη αρδευτικού νερού.
- ✓ Η παροχή τεχνογνωσίας επί των νέων καλλιεργειών και η παροχή κινήτρων θα συμβάλουν στην λήψη των σχετικών αποφάσεων.
- ✓ Η ορθή ενημέρωση θα βοηθήσει στην λήψη ορθών αποφάσεων αίροντας στρεβλώσεις του παρελθόντος από αποτυχημένες προσπάθειες.
- ✓ Τέλος, ο σχεδιασμός πρέπει να γίνει με ιδιαίτερη προσοχή αλλά και ταχύτητα τόσο γιατί οι αλλαγές είναι καταγιγιστικές, όσο και για τον λόγο ότι οι ευκαιρίες έρχονται αλλά παρέρχονται.

Εν κατακλείδι, το περιβάλλον, κλιματικό και οικονομικό, επιβάλλει προσαρμογή και αλλαγές προκειμένου να διατηρηθεί η αειφορία και η βιωσιμότητα. Οι παραγωγοί είναι δεκτικοί σε μεταρρυθμίσεις και στροφή σε καινοτόμες και ρετροκαινοτόμες καλλιέργειες. Απουσιάζουν, όμως, συνεκτικές πολιτικές στην κατεύθυνση της δημιουργίας υποδομών, της επίλυσης διαρθρωτικών προβλημάτων, της εκπαίδευσης και της μεταφοράς τεχνογνωσίας και τέλος, η παροχή κινήτρων και ευκαιριών δημιουργώντας και αξιοποιώντας τα κατάλληλα εργαλεία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Gerry Alons, Redbood University, The Netherlands: «Environmental policy integration in the EU's common agricultural policy: greening or greenwashing?» <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13501763.2017.1334085>
2. Angelopoulou F, Anastasiou E, Fountas S, Bilalis D (2020b) Evaluation of organic camelina crop under diferent tillage systems and fertilization types using proximal remote sensing. Bull Univ Agric Sci Vet Med Cluj-Napoca, Horti 77 (1). <https://doi.org/10.15835/buasvmcn-hort:2019.0025>
3. Bilalis D, Kakabouki I, Karkanis A, Travlos I, Triantafyllidis V, Hela D (2012) Seed and saponin production of organic quinoa (Cheno-podium quinoa Willd.) for diferent tillage and fertilization. Not Bot Horti Agrobot Cluj Napoca 40(1):42–46. <https://doi.org/10.15835/nbha4017400>
4. Jeroen J. L. Candel, Wageningen University, The Netherlands: «Patterns of coordination in the European Commission: an analysis of interservice consultations around climate change adaptation policy (2007–2018)» <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13501763.2021.1983008>
5. Jeroen J. L. Candel, Wageningen University, The Netherlands: «The relationship between Europeanisation and policy styles: a study of agricultural and public health policymaking in three EU Member States» <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13501763.2020.1800064>
6. EU Commission (2020a) Farm to fork strategy. European Commission. https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/f2f_action-plan_2020_strategy-info_en.pdf
7. EU Commission European Green Deal The EU is fighting climate change through ambitious policies at home and close cooperation with international partners. https://ec.europa.eu/clima/eu-action/european-green-deal_en
8. EU Commission, Forest an Agricultural, https://ec.europa.eu/clima/eu-action/forests-and-agriculture_en

9. EU Commission (2020b) Establishing the framework for achieving climate neutrality and amending Regulation (EU) 2018/1999 (European Climate Law). European Commission. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020PC0080&from=EN>
10. EU Commission (2021) Commission consults on new EU soil strategy. European Commission. https://ec.europa.eu/environment/news/commission-consults-new-eu-soil-strategy-2021-02-02_en
11. EU Commission The new common agricultural policy: 2023-27 https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/new-cap-2023-27_en
12. Falasca S, del Fresno M, Waldman C (2014) Developing an agro-climatic zoning model to determine potential growing areas for *Camelina sativa* in Argentina. *QSci connect* 4. <https://doi.org/10.5339/connect.2014.4>
13. Kakabouki I, Beslemes DF, Tigka EL, Folina A, Karydogianni S, Zisi C, Papastylianou P (2020a) Performance of six genotypes of tritordeum compare to bread wheat under east Mediterranean condition. *Sustainability* 12(22):1–14. <https://doi.org/10.3390/su12229700>
14. Kakabouki, I., Tataridas, A., Mavroeidis, A. et al. Introduction of alternative crops in the Mediterranean to satisfy EU Green Deal goals. A review. *Agron. Sustain. Dev.* 41, 71 (2021). <https://doi.org/10.1007/s13593-021-00725-9>
15. Kakabouki I, Tzanidaki A, Folina A, Roussis I, Tsiplakou E, Papastylianou P, Kanatas P, Bilalis DJ (2020) Tef (*Eragrostis tef* (Zucc.) trotter) fodder yield and quality as affected by cutting frequency. *Agron Res* 18(2):422–431. <https://doi.org/10.15159/AR.20.156>
16. Metz B, Davidson O, Bosch P, Dave R, Meyer L (2007). Climate change 2007: mitigation of climate change. IPCC - Intergovernmental Panel on Climate Change. https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/03/ar4_wg3_full_report-1.pdf
17. G. Papadopoulos, V. Patronis, 2003. Αειφόρος Αγροτική Ανάπτυξη: Πολυλειτουργικότητα της Γεωργίας και Κοινωνική Οικονομία https://www.researchgate.net/publication/344258907_Aeiphoros_Agrotike_Anptyxe_Polyleitourgikoteta_tes_Georgias_kai_Koinonike_Oikonomia

18. Papastylianou P, Bakogianni NN, Travlos I, Roussis I (2018) Sensitivity of seed germination to salt stress in black cumin (*Nigella sativa* L.). *Not Bot Horti robot Cluj Napoca* 46(1):202–205. <https://doi.org/10.15835/nbha46110861>

19. P. OAKLEY AND C. GARFORTH
Agriculture Extension and Rural Development Centre,
School of Education, University of Reading, UK. FOOD AND
AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS
Rome, 1985
<https://www.fao.org/3/t0060e/T0060E00.htm#Contents>

20. P. OAKLEY AND C. GARFORTH
Agriculture Extension and Rural Development Centre,
School of Education, University of Reading, UK. FOOD AND
AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS
Rome, 1985
<https://www.fao.org/3/t0060e/T0060E00.htm#Contents>

21. Roussis I, Travlos I, Bilalis D, Kakabouki I (2017) Influence of seed rate and fertilization on yield and yield components of *Nigella sativa* L. cultivated under Mediterranean semi-arid conditions. *AgroLife Sci J* 6 (1):218–223. ISSN:2286–0126

22. Roussis I, Folina A, Kakabouki I, Bilalis D (2019) Effect of organic and inorganic fertilization on yield and yield components of tef [*Eragrostis tef* (Zucc.) Trotter] cultivated under Mediterranean semi-arid conditions. *Scientific Papers Series A Agronomy* 62 (1):138–144. ISSN:2285–5807

23. Silva D (2020) Keep calm and carry on: climate-ready crops and the genetic codification of climate myopia. *Sci Technol Human Values*. <https://doi.org/10.1177/0162243920974092>

24. Toma L, Barnes AP, Sutherland LA, Thomson S, Burnett F, Mathews K (2018) Impact of information transfer on farmers' uptake of innovative crop technologies: a structural equation model applied to survey data. *J Tech Tran* 43:864–881. <https://doi.org/10.1007/s10961-016-9520-5>

25. Zubr J (1997) Oil-seed crop: *Camelina sativa*. *Ind Crops Prod* (2):113–119. [https://doi.org/10.1016/S0926-6690\(96\)00203-8](https://doi.org/10.1016/S0926-6690(96)00203-8)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -1

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτωσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 29
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΜΕΣΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής ✓
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή ✓

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες;

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	N
7. Τριτηντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	O

13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	Ο
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	Ο

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -2

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτωσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 68
2. Φύλο: Θ
3. Εκπαίδευση: ΜΕΣΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση ✓
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής ✓
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές) -

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη

Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες;

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	O

13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες Ν

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας ✓
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -3

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτωσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 52
2. Φύλο: Θ
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΑΤΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή ✓
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΝΑΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; ΚΑΚΟ

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	N
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N

11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	Ο
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	Ο
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	Ο
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας ✓
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -4

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 45
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΕΡΑ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση Ν
5. Επάρκεια εργατικών χεριών Ν
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος Ν

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές) -

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΝΑΙ, ΓΚΟΤΖΙ ΜΠΕΡΙ, ΑΛΟΗ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; ΚΑΚΟ

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	N
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N

11.Μελάνθιον (καρύκευμα)	Ο
12.Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	Ο
13.Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	Ο
14.Γλυκοπατάτα	N
15.Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

4. Ναι
5. Όχι ✓
6. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

6. Δίκτυο εμπορίας ✓
7. Υποδομές μεταποίησης
8. Έλλειψη τεχνογνωσίας
9. Έλλειψη ρευστότητας
10. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -5

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 58
2. Φύλο: Θ
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία ✓
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή ✓

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΝΑΙ ΦΡΑΓΚΟΣΥΚΙΕΣ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; ΚΑΚΟ

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	N
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	N
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O

11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	Ο
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	Ο
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	Ο
14. Γλυκοπατάτα	Ο
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας ✓
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -6

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 44
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη ✓
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα) ✓
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΝΑΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; -

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	O
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	O
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας ✓
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -7

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 44
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής ✓
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή ✓
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; -

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	N
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	O
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	O
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -8

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτωσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 61
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΜΕΣΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας ✓
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής ✓
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία ✓
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή ✓
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά ✓
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;-

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -9

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 53
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΑΤΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία ✓
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή ✓

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; -

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΠΟΛΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -10

Σταύρος Αραχωβίτης

Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση

2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 60
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΑΤΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση ✓
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή ✓
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή ✓

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	N
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	N
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	N
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	N

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	N
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	O
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο ΝΕΡΟ

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΑΡΚΕΤΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -11

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 55
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση ✓
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία ✓
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή ✓
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	N
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	Ο
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	Ο
14. Γλυκοπατάτα	Ο
15. Λυκίσκος	Ν

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -12

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 70
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΒΑΣΙΚΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία ✓
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή ✓
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας ✓
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -13

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 55
2. Φύλο: Θ
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές) -

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; -

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; -

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	☐
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	☐
3. Χαρούπι	☐
4. Λούπινο	☒
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	☐
6. Κινόα (σπόρος)	☐
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	☐
8. Κία (σπόροι)	☐
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	☐
10. Λινάρι	☐
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	☐

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο ΝΕΡΟ

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -14

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 70
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΑΤΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση ✓
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές) -

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) ΑΓΟΡΑ

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; -

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; -

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	N
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	N
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	N
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	O
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	O
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο ΑΓΟΡΑ

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΛΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -15

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 60
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΓΥΜΝΑΣΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή ✓
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά ✓
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΝΑΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	○
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	○
3. Χαρούπι	Ν
4. Λούπινο	Ν
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	○
6. Κινόα (σπόρος)	○
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	○
8. Κία (σπόροι)	○
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	○
10. Λινάρι	○

- 11. Μελάνθιον (καρύκευμα)
- 12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα
- 13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)
- 14. Γλυκοπατάτα
- 15. Λυκίσκος

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

- 1. Ναι
- 2. Όχι
- 3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

- 1. Δίκτυο εμπορίας ✓1
- 2. Υποδομές μεταποίησης
- 3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
- 4. Έλλειψη ρευστότητας ✓2
- 5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -16

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 60
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας ✓
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές) -

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη

Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες;

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο ΝΕΡΟ

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -17

Σταύρος Αραχωβίτης

Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση

2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 55
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση ✓
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής ✓
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές) -

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΝΑΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; ΚΑΚΟ

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O

- 11. Μελάνθιον (καρύκευμα)
- 12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα
- 13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)
- 14. Γλυκοπατάτα
- 15. Λυκίσκος

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

- 1. Ναι
- 2. Όχι
- 3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

- 1. Δίκτυο εμπορίας
- 2. Υποδομές μεταποίησης
- 3. Έλλειψη τεχνογνωσίας ✓
- 4. Έλλειψη ρευστότητας
- 5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -18

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 45
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΒΑΣΙΚΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας ✓
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα) ✓
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη

Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες;

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας ✓
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -19

Σταύρος Αραχωβίτης

Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση

2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 40
2. Φύλο:Α
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΑΤΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής ✓
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές) -

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΝΑΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; ΚΑΚΟ

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O

11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	☐
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης ✓
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -20

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτωσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 75
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΒΑΣΙΚΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; -

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; -

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	○
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	○
3. Χαρούπι	Ν
4. Λούπινο	Ν
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	○
6. Κινόα (σπόρος)	○
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	○
8. Κία (σπόροι)	○
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	○
10. Λινάρι	○
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	○

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο ΣΠΟΡΟΣ, ΗΛΙΚΙΑ

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -21

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτωσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 50
2. Φύλο:Α
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία ✓
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή ✓
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; -

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας ✓
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -22

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 55
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής ✓
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή ✓
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά ✓
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)-

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΝΑΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	N
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N

11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	Ο
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	Ο
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	Ο
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες N

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -23

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 60
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές) -

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο; -

1. Ναι
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη

Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτηντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	O

13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	Ο
14. Γλυκοπατάτα	Ν
15. Λυκίσκος	Ν

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -24

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 65
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας ✓
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής ✓
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή ✓

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; -

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης ✓
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -25

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτωσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 65
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΒΑΣΙΚΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά ✓
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; -

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης ✓
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -26

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 60
2. Φύλο: Θ
3. Εκπαίδευση: -
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά ✓
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας ✓
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -27

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτωσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 70
2. Φύλο:Α
3. Εκπαίδευση: ΒΑΣΙΚΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές) -

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο ΝΕΡΟ

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -28

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτωσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 70
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: -
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά ✓
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή ✓

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΝΑΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;
ΟΧΙ ΚΑΛΟ

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O

11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	☐
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο ΗΛΙΚΕΙΑ

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -29

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 58
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: -
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο; -

1. Ναι
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες;

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο ΝΕΡΟ

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -30

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 50
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας ✓
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση ✓
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα) ✓
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; -

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	☐
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	☐
3. Χαρούπι	☐
4. Λούπινο	☐
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	☐
6. Κινόα (σπόρος)	☐
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	☐
8. Κία (σπόροι)	☐
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	☐
10. Λινάρι	☐
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	☐

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας ✓
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -31

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 55
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας ✓
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές) -

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας ✓
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -32

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 40
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΛΥΚΕΙΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες; -

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΝΑΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; ΚΑΚΟ

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	O
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O

11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	☐
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας ✓
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -33

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 35
2. Φύλο: Θ
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΑΤΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση ✓
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΝΑΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; ΚΑΛΟ

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	N
6. Κινόα (σπόρος)	N
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	N
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	N
10. Λινάρι	N

11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	N
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	O
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	N
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας ✓
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΛΙΓΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -34

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 43
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση ✓
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία ✓
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	N
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	N
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	N
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	N
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	O
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης ✓
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας ✓
4. Έλλειψη ρευστότητας ✓
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΑΡΚΕΤΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -35

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτωσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 57
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΕΡΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση ✓
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή ✓
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΝΑΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; ΚΑΚΟ

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	N
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N

11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O
12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	N
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	O
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης ✓
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας ✓
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΑΡΚΕΤΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -36

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 35
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΕΡΑ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής ✓
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	N
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας ✓
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -37

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 68
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΕΡΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση; Ελεύθερη

Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; -

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	O
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	N
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	O
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	☐
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	☐
14. Γλυκοπατάτα	☐
15. Λυκίσκος	☐

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας ✓
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -38

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 60
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΑΤΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση ✓
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής ✓
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι ✓
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή ✓
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά ✓
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα; -

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	N
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	O
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	O
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	O
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΜΕΤΡΙΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -39

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 60
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΑΤΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ν

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση ✓
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών) ✓
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο)
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή ✓

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι ✓
2. Όχι

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	N
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	N
7. Τριπρνεουμ (σιτηρό)	O
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	N

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	N
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	O
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας ✓
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΑΡΚΕΤΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -40

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 53
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΑΤΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού ✓
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών
6. Ανάγλυφο της περιοχής ✓
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι ✓
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή ✓

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη
5. Συμβάσεις με βιομηχανία
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά ✓
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο) -

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες;

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	O
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	O
6. Κινόα (σπόρος)	N
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	N
8. Κία (σπόροι)	O
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	O
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	O

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	O
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	O
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας ✓
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΘΟΛΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ -41

Σταύρος Αραχωβίτης
Αειφορική Γεωργία και Πιστοποίηση
2020-2021

Περιπτώσιολογική Μελέτη Καλλιεργειών στην Νοτιοανατολική Ελλάδα
(Λακωνία)

Στοιχεία ερωτούμενου:

1. Ηλικία: 49
2. Φύλο: Α
3. Εκπαίδευση: ΑΝΩΤΑΤΗ
4. Κατά κύριο επάγγελμα αγρότης: Ο

Ερώτηση 1^η: Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο ισχυρότερος περιοριστικός παράγοντας στην αγροτική ανάπτυξη της περιοχής σας; (3 επιλογές)

1. Επάρκεια Αρδευτικού νερού
2. Άνοδος θερμοκρασίας
3. Συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ✓
4. Ηλικιακή σύνθεση
5. Επάρκεια εργατικών χεριών ✓
6. Ανάγλυφο της περιοχής
7. Μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ✓

Ερώτηση 2^η: Θα αλλάζατε καλλιέργεια από αυτή που ασκείτε σήμερα;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 3^η: Αν αλλάζατε καλλιέργεια, είσαστε διατεθειμένοι να εγκαταλείψετε παραδοσιακές καλλιέργειες για περισσότερο καινοτόμες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό προϋποθέσεις ✓

Ερώτηση 4^η: Αν Ναι, υπό συνθήκες, ποιες μπορεί να είναι αυτές; (3 επιλογές)

1. Επιδότηση στην εγκατάσταση ή/και την παραγωγή

2. Τεχνική υποστήριξη παραγωγής (Τεχνικοί Σύμβουλοι, Hub ή innovation center προώθησης καινοτόμων καλλιεργειών)
3. Ύπαρξη / δημιουργία υποδομών (αρδευτικά, πρόσβαση, τρένο, λιμάνι άλλο) ✓
4. Πλήρως εκμηχανοποιημένη ✓
5. Συμβάσεις με βιομηχανία ✓
6. Συνθήκες περιοχής
7. Κοινωνική & καταναλωτική αποδοχή
8. Πολυχρηστικότητα (πολλά διαφορετικά προϊόντα)
9. Μικρός βιολογικός κύκλος
10. Λίγα εργατικά
11. Να ανακάμψει αρνητικές επιπτώσεις στα αγροτικά εδάφη (πχ φυτοεξυγίανση)
12. Να είναι οικολογικά προσαρμοσμένες στη περιοχή

Ερώτηση 5^η: Έχετε ξεκινήσει σκέψεις πάνω σε αυτό το ενδεχόμενο;

1. Ναι
2. Όχι ✓

Ερώτηση 6^η: Αν ναι, τι σας ώθησε σε αυτή την αναζήτηση;

Ελεύθερη Απάντηση: (ενδεικτικά: Εισόδημα, Κλιματική μεταβολή, επάρκεια φυσικών πόρων, επάρκεια εργατικών χεριών, άλλο)

Ερώτηση 7^η: Υπάρχουν καινοτόμες καλλιέργειες στην περιοχή σας και ποιες; ΟΧΙ

Ερώτηση 8^η: Εάν Ναι, ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό τους αποτέλεσμα;

Ερώτηση 9^η: Γνωρίζετε τις παρακάτω καλλιέργειες;

1. Αλόη	N
2. Αγάβη (Αθάνατος, για γλυκαντικό)	N
3. Χαρούπι	N
4. Λούπινο	N
5. Τεφ (σιτηρά για σπόρο)	N
6. Κινόα (σπόρος)	N
7. Τριτρντεουμ (σιτηρό)	N
8. Κία (σπόροι)	N
9. Καμελίνα (ελαιούχοι σπόροι)	N
10. Λινάρι	N
11. Μελάνθιον (καρύκευμα)	N

12. Κράμβη ή Μαύρη Μουστάρδα	N
13. Μπουράντζα (φαρμακευτικό)	N
14. Γλυκοπατάτα	N
15. Λυκίσκος	N

Ερώτηση 10^η: Θα δοκιμάζατε να καλλιεργήσετε κάποια από τις ανωτέρω καλλιέργειες;

1. Ναι
2. Όχι
3. Ναι, υπό συνθήκες ✓

Ερώτηση 11^η: Ποιος είναι ο περιοριστικός παράγοντας στην απόφασή σας;

1. Δίκτυο εμπορίας
2. Υποδομές μεταποίησης
3. Έλλειψη τεχνογνωσίας
4. Έλλειψη ρευστότητας
5. Άλλο ✓

Ερώτηση 12^η: Πόσο γνωρίζετε την Πράσινη αγροτική Πολιτική, το Green Deal, το Farm to fork; ΚΑΛΑ